BENDROJO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. gegužės 17 d.*

Byloje T-343/08

Arkema France, įsteigta Kolombe (Prancūzija), iš pradžių atstovaujama advokatų A. Winckler, S. Sorinas ir H. Kanellopoulos, vėliau advokatų S. Sorinas, E. Jégou ir M. Sabeva,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą X. Lewis, É. Gippini Fournier ir R. Sauer,

atsakovę,

dėl prašymo panaikinti 2008 m. birželio 11 d. Komisijos sprendimą C(2008) 2626 galutinis dėl procedūros pagal [EB] 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (Byla COMP/F/38.695 – Natrio chloratas), kiek jis susijęs su *Arkema France*, arba panaikinti ar sumažinti šiai bendrovei minėtu sprendimu skirtas baudas

* Proceso kalba: prancūzų.

BENDRASIS TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas I. Pelikánová, teisėjai K. Jürimäe (pranešėjas) ir S. Soldevila Fragoso,

posėdžio sekretorė C. Kristensen, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. birželio 2 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

1 2008 m. birželio 11 d. Sprendimu C(2008) 2626 galutinis dėl procedūros pagal [EB] 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (Byla COMP/F/38.695 – Natrio chloratas) (toliau – ginčijamas sprendimas) Europos Bendrijų Komisija, be kitų įmonių, nubaudė ir ieškovę *Arkema France* (buvusi *Atochem SA*, vėliau *Elf Atochem SA*, po to – *Atofina SA* ir *Arkema SA*), ir jos iki 2006 m. buvusią patronuojančiąją bendrovę *Elf Aquitaine SA* už dalyvavimą sudarant įvairius susitarimus ir atliekant suderintus veiksmus, susijusius su natrio chlorato rinka Europos ekonominėje erdvėje (EEE) ieškovės ir *Elf Aquitaine* atveju nuo 1995 m. gegužės 11 d. iki 2000 m. vasario 9 d. (ginčijamo sprendimo 12–15 konstatuojamosios dalys ir 1 straipsnis).

2 Natrio chloratas yra stiprus oksidatorius, gaunamas elektrolizuojant natrio chlorido tirpalą inde be diafragmos. Natrio chloratas gali būti kristalo formos arba tirpalas. Jis daugiausia naudojamas gaminant chloro dioksidą, kuris naudojamas plaušienos ir popieriaus pramonėje cheminei plaušienai balinti. Kitos jo mažiau taikomos naudojimo sritys yra geriamojo vandens gryninimas, tekstilės balinimas, herbicidų gamyba ir urano rafinavimas (ginčijamo sprendimo 2 konstatuojamoji dalis).

3 Pagrindiniai konkurentai natrio chlorato rinkoje EEE 1999 m. buvo šios įmonės: *EKA Chemicals AB* (toliau – EKA), kurios visas kapitalas priklausė *Akzo Nobel* grupei ir kuri užėmė 49 % minėtos rinkos, *Finnish Chemicals Oy*, kurios visas kapitalas netiesiogiai priklausė *Erikem Luxembourg SA* (toliau – ELSA) ir kuri užėmė 30 % minėtos rinkos, ieškovė, kurios 97,55 % kapitalo 1992–2000 m. valdė *Elf Aquitaine* ir kuri užėmė 9 % šios rinkos, *Aragonesas Industrias y Energia SAU* (toliau – *Aragonesas*), kurios visas kapitalas ar didžioji jo dalis tiesiogiai ar netiesiogiai 1992–2000 m. priklausė *Uralita SA* ir kuri, kaip ir *Solvay SA/NV*, užėmė 5 % šios rinkos, o visi kiti gamintojai bendrai užėmė 2 % minėtos rinkos (ginčijamo sprendimo 13, 14, 25–30, 42 ir 46 konstatuojamosios dalys).

4 2003 m. kovo 28 d. EKA, remdamasi 2002 m. vasario 19 d. Komisijos pranešimu apie atleidimą nuo baudų ir baudų sumažinimą kartelių atveju (OL C 45, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 155, toliau – 2002 m. pranešimas dėl bendradarbiavimo), pateikė Komisijai paraišką atleisti nuo baudų, susijusią su karteliu natrio chlorato rinkoje (toliau – kartelis). EKA minėtą paraišką grindė dokumentais ir žodiniais pareiškimais (ginčijamo sprendimo 54 ir 55 konstatuojamosios dalys).

5 2003 m. rugsėjo 30 d. Komisija remdamasi 2002 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 15 dalimi suteikė EKA sąlyginį atleidimą nuo baudos (ginčijamo sprendimo 55 konstatuojamoji dalis).

6 2004 m. rugsėjo 10 d. Komisija remdamasi 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [EB] 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205) 18 straipsnio 2 dalimi išsiuntė *Finnish Chemicals*, ieškovei ir *Aragonesas* prašymus pateikti informaciją (ginčijamo sprendimo 56 konstatuojamoji dalis).

7 2004 m. spalio 18 d. ieškovė, atsakydama į šio sprendimo 6 punkte minėtą Komisijos prašymą pateikti informaciją, pateikė paraišką pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo (ginčijamo sprendimo 57 konstatuojamoji dalis).

8 2004 m. spalio 29 d. *Finnish Chemicals* pateikė Komisijai paraišką pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo ir žodžiu išdėstė informaciją apie kartelį. *Finnish Chemicals* minėtą paraišką patvirtino 2004 m. lapkričio 2 d. laišku, kuriame pateikė ir dokumentų, susijusių su jos dalyvavimu darant nagrinėjamą pažeidimą (ginčijamo sprendimo 58 konstatuojamoji dalis).

9 2004 m. lapkričio 4 d.–2008 m. balandžio 11 d. laikotarpiu Komisija remdamasi Reglamento Nr. 1/2003 18 straipsnio 2 dalimi išsiuntė prašymus pateikti informaciją ieškovei, *Elf Aquitaine*, *Aragonesas*, EKA ir *Finnish Chemicals*. Su dviem pastarosiomis ji taip pat buvo susitikusi (ginčijamo sprendimo 59–65 konstatuojamosios dalys).

10 2007 m. liepos 11 d. laišku Komisija informavo ieškovę apie ketinimą atmesti jos paraišką pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo (ginčijamo sprendimo 563 konstatuojamoji dalis).

11 Tos pačios dienos laišku Komisija pranešė *Finnish Chemicals* apie ketinimą sumažinti jai skirtiną baudą 30–50 % pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo (ginčijamo sprendimo 583 konstatuojamoji dalis).

12 2007 m. liepos 27 d. Komisija parengė pranešimą apie kaltinimus, skirtą ieškovei, EKA, *Akzo Nobel NV*, *Finnish Chemicals*, ELSA, *Elf Aquitaine*, *Aragonesas* ir *Uralita*. Visos jos atsakė į jį per nustatytą terminą (ginčijamo sprendimo 66 ir 67 konstatuojamosios dalys).

13 2007 m. lapkričio 20 d. ieškovė ir *Elf Aquitaine* pasinaudojo savo teise būti išklausytoms žodžiu per pokalbį su bylą nagrinėjančiu pareigūnu (ginčijamo sprendimo 68 konstatuojamoji dalis).

14 2008 m. birželio 11 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą, apie kurį pranešė ieškovei praėjus dviem dienoms.

15 Ginčijamame sprendime Komisija nurodo, kad ieškovė, EKA, *Finnish Chemicals* ir *Aragonesas* vykdė natrio chlorato rinkos stabilizavimo strategiją, siekdamos paskirstyti tarpusavyje pardavimo kiekius, koordinuoti kainodaros politiką vartotojams ir kartu kuo labiau padidinti maržą. Kartelio veikimas buvo grindžiamas dažnais konkurentų dvišaliais ar daugiašaliais susitikimais ir telefoniniais pokalbiais nesilaikant iš

anksto nustatytos tvarkos. Komisija nurodo, kad šioje slaptoje veikloje EKA ir *Finnish Chemicals* pradėjo dalyvauti nuo 1994 m. rugsėjo 21 d., ieškovė – nuo 1995 m. gegužės 17 d., *Aragonesas* – nuo 1996 m. gruodžio 16 d., ELSA – nuo 1997 m. vasario 13 dienos. Minėtas elgesys tęsėsi bent iki 2000 m. vasario 9 d. ieškovės, EKA, *Finnish Chemicals* ir *Aragonesas* atveju (ginčijamo sprendimo 69–71 konstatuojamosios dalys).

16 Dėl ieškovės neteisėto elgesio Komisija nurodo, kad ginčijamame sprendime išdėstytos faktinės aplinkybės rodo, jog ji tiesiogiai dalyvavo darant nagrinėjamus antikonkurencinius veiksmus. Komisija taip pat nurodo, kad per visą pažeidimo laikotarpį *Elf Aquitaine* valdė daugiau nei 97 % ieškovės akcijų. Dėl šios priežasties Komisija tvirtina, jog pagrįstai galima manyti, kad ieškovė turėjo taikyti jos patronuojančiosios bendrovės nustatytą politiką ir kad ji negalėjo veikti savarankiškai. Todėl Komisija daro išvadą, jog galima preziumuoti, kad *Elf Aquitaine* darė lemiamą įtaką ieškovei, o tai patvirtina jos nurodyti papildomi požymiai (ginčijamo sprendimo 384 ir 386 konstatuojamosios dalys).

17 Ieškovei ir *Elf Aquitaine* skirtinos baudos dydį Komisija apskaičiavo remdamasi Pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies a punktą skirtų baudų apskaičiavimo gairėmis (OL C 210, 2006, p. 2, toliau – gairės) (ginčijamo sprendimo 498 konstatuojamoji dalis).

18 Pirmiausia Komisija nurodo, kad nustatant ieškovei skirtinos pagrindinės baudos dydį reikia atsižvelgti į sumą, sudarančią 19 % produkto, dėl kurio buvo sukurtas kartelis, pardavimų vertės. Pirma, kadangi ieškovė dalyvavo kartelyje ketverius metus ir aštuonis mėnesius, Komisija mano, kad pagrindinę baudą reikėjo padauginti iš penkių, kad būtų atsižvelgta į pažeidimo trukmę. Antra, norint atgrasinti atitinkamas įmones, taigi ir ieškovę, nuo dalyvavimo sudarant horizontalius susitarimus dėl kainų nustatymo, Komisija nuomone, būtina padidinti baudą papildoma suma, sudarančia

19 % minėtų pardavimų vertės. Todėl ji nurodo, kad ieškovei solidariai su *Elf Aquitaine* reikia skirti 22 700 000 eurų baudą (ginčijamo sprendimo 510 ir 521–523 konstatuojamosios dalys).

19 Be to, dėl pagrindinės baudos koregavimo Komisija kaip sunkinančiąją aplinkybę nurodo, kad ji iki ginčijamo sprendimo priėmimo ieškovę jau buvo nubaudusi trimis sprendimais, kuriuose ji buvo pripažinta atsakinga už slaptą elgesį. Komisija nurodo, kad minėti sprendimai yra 1984 m. lapkričio 23 d. Sprendimas 85/74/EEB dėl procedūros pagal [EB 81] straipsnį (IV/30.907 – Peroksidai) (OL L 35, 1985, p. 1, toliau – Sprendimas *Peroksidai*), 1986 m. balandžio 23 d. Sprendimas 86/398/EEB dėl procedūros pagal [EB 81] straipsnį (IV/31.149 – Polipropilenas) (OL L 230, p. 1, toliau – Sprendimas *Polipropilenas*) ir 1994 m. liepos 27 d. Sprendimas 94/599/EB dėl procedūros pagal [EB 81] straipsnį (IV/31.865 – PVC) (OL L 239, p. 14, toliau – Sprendimas *PVC*). Viena vertus, Komisija mano, kad pakartotinis ieškovės elgesys pateisina jai skirtinos pagrindinės baudos padidinimą 90 %. Kita vertus, ji nenustatė jokių lengvinančiųjų aplinkybių ieškovės ar *Elf Aquitaine* atžvilgiu, kurios leistų sumažinti baudą. Konkrečiai kalbant, Komisija mano, kad, atsižvelgiant į visas bylos aplinkybes, „jokia ypatinga aplinkybė“ neleidžia ieškovei skirtinos baudos sumažinti kitais pagrindais nei numatyti 2002 m. pranešime dėl bendradarbiavimo (ginčijamo sprendimo 525, 526, 538 ir 544 konstatuojamosios dalys).

20 Komisija taip pat nurodo, kad, norint užtikrinti pakankamą atgrasomąjį baudų poveikį ir atsižvelgiant į tai, kad *Elf Aquitaine* produktų, nesusijusių su pažeidimu, apyvarta yra labai didelė, ir į tai, kad ši apyvarta bendrai paėmus gerokai viršija kitų atitinkamų

įmonių apyvartą, pagrindinę *Elf Aquitaine* baudą reikia padidinti 70 % (ginčijamo sprendimo 545, 548 ir 559 konstatuojamosios dalys).

21 Be to, Komisija konstatuoja, kad baudos ieškovei ir ypač *Elf Aquitaine* yra mažesnės nei 10 % jų bendros apyvartos 2007 m. ir kad iki 2002 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo pritaikymo galėjo būti skirta 43 130 000 eurų bauda ieškovei ir 38 590 000 eurų bauda *Elf Aquitaine* (ginčijamo sprendimo 551 ir 552 konstatuojamosios dalys).

22 Galiausiai Komisija mano, kad ieškovės bauda neturi būti mažinama pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo, nes jos Komisijai pateikta informacija neturėjo jokios didesnės papildomosios vertės minėto pranešimo 21 punkto prasme. Tačiau Komisija mano, kad *Finnish Chemicals* jai pateikė informacijos, turinčios didelės papildomosios vertės to paties pranešimo 21 straipsnio prasme. Todėl ji jai sumažino skirtiną baudą 50 % (ginčijamo sprendimo 580, 588 ir 591 konstatuojamosios dalys).

23 Ginčijamo sprendimo rezoliucinės dalies 1 ir 2 straipsniai išdėstyti taip:

„1 straipsnis

Šios bendrovės pažeidė EB 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį dalyvaudamos nurodytu laikotarpiu sudarant kelis susitarimus ir atliekant suderintus veiksmus, kad paskirstytų pardavimo apimtis, nustatytų kainas, keistųsi slapta komercine informa-

cija apie kainas ir pardavimo apimtis ir stebėtų antikonkurencinių susitarimų dėl natrio chlorato vykdymą EEE rinkoje:

a) [EKA] nuo 1994 m. rugsėjo 21 d. iki 2000 m. vasario 9 d.;

b) *Akzo Nobel* <...> nuo 1994 m. rugsėjo 21 d. iki 2000 m. vasario 9 d.;

c) *Finnish Chemicals* <...> nuo 1994 m. rugsėjo 21 d. iki 2000 m. vasario 9 d.

d) [ELSA] nuo 1997 m. vasario 13 d. iki 2000 m. vasario 9 d.;

e) [ieškovė] nuo 1995 m. gegužės 17 d. iki 2000 m. vasario 9 d.;

f) *Elf Aquitaine* <...> nuo 1995 m. gegužės 17 d. iki 2000 m. vasario 9 d.;

g) *Aragonesas* <...> nuo 1996 m. gruodžio 16 d. iki 2000 m. vasario 9 d.;

h) *Uralita* <...> nuo 1996 m. gruodžio 16 d. iki 2000 m. vasario 9 dienos.

2 straipsnis

Už 1 straipsnyje minimus pažeidimus skiriamos tokio dydžio baudos:

a) EKA <...> ir *Akzo Nobel* <...> solidariai sumoka 0 eurų;

b) *Finnish Chemicals* <...> sumoka 10 150 000 eurų, iš kurių solidariai su [ELSA] (likviduojama) 50 900 eurų;

c) [ieškovė] ir *Elf Aquitaine* <...> bendrai ir solidariai sumoka 22 700 000 eurų;

d) [ieškovė] sumoka 20 430 000 eurų;

e) *Elf Aquitaine* <...> sumoka 15 890 000 eurų;

f) *Aragonesas* <...> ir *Uralita* <...> bendrai ir solidariai sumoka 9 900 000 eurų.

<...>“

24 Ginčijamo sprendimo rezoliucinės dalies 3 straipsnyje Komisija minėto sprendimo 1 straipsnyje išvardytoms bendrovėms nurodo nedelsiant nutraukti nagrinėjamą pažeidimą, jei to dar nepadarė, ir nebekartoti 1 straipsnyje aprašytų veiksmų arba bet kokių tokio pat ar panašaus pobūdžio veiksmų.

25 Ginčijamo sprendimo rezoliucinės dalies 4 straipsnyje išvardijamos šio sprendimo adresatės, kurios yra minėto sprendimo 1 straipsnyje nurodytos įmonės.

Procesas ir šalių reikalavimai

26 Ši byla buvo pradėta ieškiniu, pateiktu Pirmosios instancijos teismo (dabar – Bendrasis Teismas) kanceliarijai 2008 m. rugpjūčio 19 dieną.

27 Susipažinęs su teisėjo pranešėjo pranešimu, Teismas (antroji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį. Teismas taip pat pateikė keletą klausimų Komisijai ir paprašė jos pateikti tam tikrus dokumentus. Komisija į tai atsakė per nustatytą terminą, tačiau atsisakė pateikti žodinę EKA paraišką atleisti nuo baudos, užrašytą raštu.

28 Per 2010 m. birželio 2 d. posėdį buvo išklausytos šalių žodinės pastabos ir atsakymai į Teismo žodžiu pateiktus klausimus.

29 2010 m. birželio 11 d. Nutartimi *Arkema France prieš Komisiją* (T-343/08, nepaskelbta Rinkinyje) Teismas nurodė Komisijai pateikti užrašytą žodinę EKA paraišką atleisti nuo baudos ir leido ieškovės advokatams su šiuo dokumentu susipažinti Teismo kanceliarijoje. Komisija pateikė šį dokumentą per nustatytą terminą ir ieškovės advokatai su juo susipažino Teismo kanceliarijoje. Tačiau ieškovė neatsakė per nustatytą terminą į Teismo raštu pateiktą klausimą, ar šis dokumentas yra tas pats, su kuriuo Komisija jai leido susipažinti per administracinę procedūrą.

30 Žodinė proceso dalis buvo baigta 2010 m. liepos 27 dieną.

31 Ieškovė Teismo prašo:

— remiantis EB 230 straipsniu panaikinti ginčijamą sprendimą, kiek jis su ja susijęs,

— arba, remiantis EB 229 straipsniu, panaikinti ar sumažinti jai ginčijamame sprendime nustatytas baudas,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

32 Komisija Teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

A — *Dėl reikalavimų panaikinti ginčijamą sprendimą*

33 Grįsdama savo reikalavimą panaikinti ginčijamą sprendimą, kiek jis su ja susijęs ieškovė nurodo keturis ieškinio pagrindus. Pirmasis pagrindas susijęs su teisės ir fakto klaidomis priskiriant neteisėtą ieškovės elgesį *Elf Aquitaine*. Antrasis ieškinio pagrindas susijęs su teisės klaidomis padidinant ieškovei skirtiną pagrindinę baudą dėl pakartotinumo. Trečiasis pagrindas susijęs su aplinkybe, kad Komisija neteisingai nusprendė, jog ieškovės bauda negali būti sumažinta pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo. Ketvirtasis ieškinio pagrindas susijęs su teisės ir fakto klaidomis, nes Komisija nesumažino jai baudos kitais pagrindais nei numatyti 2002 m. pranešime dėl bendradarbiavimo.

1. *Dėl priimtinumo*

34 Komisija remiasi dviem procesinėmis kliūtimis, susijusiomis su pirmojo ir antrojo ieškovės reikalavimų nepriimtinumu.

a) Dėl pirmosios procesinės kliūties, susijusios su pirmojo ieškovės reikalavimo nepriimtinumu

35 Komisija tvirtina, kad pirmasis ieškovės reikalavimas nepriimtinas. Komisija mano, kad nė vieno iš šio sprendimo 33 punkte nurodytų ieškinio pagrindų pripažinimas negali lemti viso sprendimo panaikinimo.

36 Nors ieškovė savo rašytiniuose pareiškimuose nenurodo jokio argumento, kuriuo ginčytų pirmąjį Komisijos nurodytą nepriimtinumo pagrindą, reikia pažymėti, kad atsakydama į Teismo per posėdį pateiktus klausimus ji patikslino, jog savo pirmuoju reikalavimu prašo panaikinti ginčijamo sprendimo 2 straipsnio c ir d punktus, ir tai buvo įrašyta į posėdžio protokolą.

37 Bendrasis Teismas konstatuoja, kad savo antruoju–ketvirtuoju ieškinio pagrindais, nurodytais šio sprendimo 33 punkte, ieškovė iš esmės ginčija jai Komisijos ginčijamo sprendimo 2 straipsnio c ir d punktuose nustatytų baudų dydį. Taigi, pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalį šiais ieškinio pagrindais grindžiamas prašymas iš dalies panaikinti minėtą straipsnį.

38 Todėl reikia pažymėti, kad pirmasis ieškovės reikalavimas, kiek juo siekiama panaikinti tik ginčijamo sprendimo 2 straipsnio c ir d punktus, yra priimtinas. Todėl pirmoji Komisijos nurodyta procesinė kliūtis turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

b) Dėl antrosios procesinės kliūties, susijusios su ieškovės pirmojo ieškinio pagrindo nepriimtinumu

39 Komisija tvirtina, kad pirmasis ieškovės nurodytas ieškinio pagrindas, susijęs su tuo, kad Komisija neteisingai atsakomybę už jos padarytą pažeidimą priskyrė *Elf Aquitaine*, nepriimtinas, nes šis priskyrimas jai neturi neigiamo poveikio. Komisija konkrečiai nurodo, kad minėtas priskyrimas neturi jokio poveikio Komisijos ieškovei skirtų baudų dydžiui. Per posėdį atsakydama į Teismo klausimus Komisija pažymėjo, kad, pirma, jei Teismas panaikintų minėtą priskyrimą, tai neduotų jokios naudos ieškovei, nes tokiu atveju ji vienintelė turėtų sumokėti ginčijamo sprendimo 2 straipsnio c punkte numatytą baudą. Antra, ieškovės argumentas, kad būtent tai, jog po Sprendimo *Polipropilenas Elf Aquitaine* perėmė jos veiklą polipropileno srityje, lėmė jai ginčijamame sprendime skirtos baudos padidinimą dėl pakartotinumo, yra nepagrįstas.

40 Ieškovė savo procesiniuose dokumentuose nepateikia jokių argumentų, kurias būtų ginčijamas šis antrasis Komisijos nurodytas nepriimtinumo pagrindas. Per posėdį atsakydama į Teismo klausimus ji nurodė mananti, kad jos neteisėto elgesio priskyrimas *Elf Aquitaine* turėjo poveikį jai ginčijamame sprendime skirtos baudos, atsižvelgiant į pakartotinumą, dydžiui, nes *Elf Aquitaine* perėmė jos veiklą polipropileno rinkoje po to, kai buvo priimtas Sprendimas *Polipropilenas*.

41 Šiuo atveju pirmiausia reikia pažymėti, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką fizinio ar juridinio asmens pareikštas ieškinys dėl panaikinimo yra priimtinas tik tuo atveju, jei ieškovas yra suinteresuotas, kad ginčijamas aktas būtų panaikintas. Toks suinteresuotumas reiškia, kad pats akto panaikinimas gali turėti teisinių pasekmių ir kad ieškinį pareiškęs asmuo gali turėti naudos iš bylos baigties (šiuo klausimu žr. 2000 m. liepos 13 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Parlamentas prieš Richard*, C-174/99 P, Rink. p. I-6189, 33 punktą ir 2009 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Akzo Nobel ir kt. prieš*

Komisiją, C-97/08 P, Rink. p. I-8237, 33 punktą bei nurodytą teismų praktiką; 2004 m. rugsėjo 28 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *MCI prieš Komisiją*, T-310/00, Rink. p. II-3253, 44 punktą ir nurodytą teismų praktika).

42 Todėl Teismas turi išnagrinėti, ar pirmasis ieškovės nurodytas ieškinio pagrindas gali jai suteikti naudos pagal šio sprendimo 41 punkte nurodytą teismų praktiką.

43 Pirma, dėl prašymo panaikinti arba sumažinti ginčijamo sprendimo 2 straipsnio c punkte numatytą baudą reikia visų pirma priminti, kad ši bauda yra 22 700 000 eurų ir kad ji skirta solidariai ieškovei ir *Elf Aquitaine*. Antra, kaip matyti iš ginčijamo sprendimo 510 ir 521–523 konstatuojamųjų dalių, kurių turinys apibendrintas šio sprendimo 18 punkte, šios baudos dydis apskaičiuotas remiantis gairių nuostatomis ir jis sudaro 19 % visų ieškovės pardavimų vertės, padaugintos iš penkių, atsižvelgiant į jos dalyvavimo darant nagrinėjamą pažeidimą trukmę, prie kurios, siekiant atgrasomojo poveikio, dar buvo pridėta papildoma suma, sudaranti 19 % ieškoves pardavimų. Todėl, kaip savo rašytiniuose pareiškimuose nurodo Komisija ir ieškovė to neginčija, ši bauda apskaičiuota remiantis konkrečiais duomenimis apie ieškovę; taigi, Komisija, nustatydama baudos dydį, neatsižvelgė į *Elf Aquitaine* duomenis.

44 Todėl net jei Teismas turėtų konstatuoti, kad Komisija atsakomybę už neteisėtą atitinkamos įmonės elgesį neteisingai priskyrė *Elf Aquitaine*, viena vertus, tokia išvada neturėtų reikšmės nei pačiam baudos, ieškovei nustatytos ginčijamame sprendime už jos dalyvavimą kartelyje, skyrimo principui, nei šios baudos dydžio apskaičiavimui. Kita vertus, kaip teisingai pažymėjo Komisija atsakydama į Teismo per posėdį pateiktus klausimus, jei dėl tokios išvados Teismas būtų įpareigotas panaikinti *Elf Aquitaine*

ginčijamame sprendime nustatytas baudas, ieškovė viena turėtų sumokėti ginčijamo sprendimo 2 straipsnio c punkte numatytą baudą.

45 Antra, dėl ginčijamo sprendimo 2 straipsnio d punkte numatytos baudos pirmiausia reikia pažymėti, kad, kaip matyti iš ginčijamo sprendimo 525 ir 526 konstatuojamųjų dalių, kurių turinys apibendrintas šio sprendimo 19 punkte, Komisija nusprendė, jog, remiantis gairių 28 punktu, ieškovei solidariai su *Elf Aquitaine* skirtiną pagrindinę 22 700 000 eurų baudą reikėjo padidinti 90 % dėl pakartotinumo. Be to, Komisija ginčijamo sprendimo 2 straipsnio d punkte ieškovei skyrė 20 430 000 eurų baudą atsižvelgdama į sprendimus *Peroksidai*, *Polipropilenas* ir *PVC*, kurie taip pat buvo skirti ieškovei.

46 Todėl net jei Teismas turėtų konstatuoti, kad Komisija atsakomybę už neteisėtą atitinkamos įmonės elgesį neteisingai priskyrė *Elf Aquitaine*, tokia išvada neturėtų reikšmės nei pačiam 20 430 000 eurų baudos už pakartotinumą skyrimo principui, nei šios baudos apskaičiavimui. Iš tikrųjų ši suma sudaro 90 % 22 700 000 eurų baudos, numatytos ginčijamo sprendimo 2 straipsnio c punkte ir apskaičiuotos remiantis tik konkrečiais duomenimis apie ieškovę, kaip tai matyti iš šio sprendimo 43 punkto.

47 Todėl ieškovės atsakant į Teismo per posėdį pateiktus klausimus nurodytą argumentą (žr. šio sprendimo 40 punktą) reikia atmesti kaip nereikšmingą. Kadangi, kaip matyti iš Sprendimo *Polipropilenas* 1 straipsnio, šis sprendimas, kuriuo Komisija rėmėsi ginčijamame sprendime konstatuodama pakartotinumą, buvo skirtas ieškovei, Teismo išvada, kad Komisija neteisingai ginčijamame sprendime nubaudė *Elf Aquitaine*,

neturėtų jokios reikšmės pačiam ginčijamo sprendimo 2 straipsnio d punkte numatytos baudos skyrimo ieškovei principui ar šios baudos apskaičiavimo dydžiui.

48 Atsižvelgiant į visa tai, kad išdėstyta, reikia nuspręsti, kad pirmasis ieškovės ieškinio pagrindas negali suteikti jai naudos pagal šio sprendimo 41 punkte nurodytą teismų praktiką.

49 Todėl reikia pripažinti Komisijos nurodytą antrąją procesinę kliūtį ir atmesti ieškovės nurodytą pirmąjį ieškinio pagrindą kaip nepriimtiną.

2. *Dėl esmės*

a) Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su teisės klaidomis padidinant ieškovei skirtiną pagrindinę baudą dėl pakartotinumo

50 Ieškovė iš esmės tvirtina, kad Komisija neteisingai 90 % padidino jai skirtiną pagrindinę baudą dėl pakartotinumo. Šį ieškinio pagrindą galima suskirstyti į tris dalis.

Dėl pirmos dalies, susijusios su teisės į gynybą ir proporcingumo principo pažeidimu, nes ginčijamame sprendime vertinant pakartotinumą buvo atsižvelgta į Sprendimą *Peroksidai*

— Šalių argumentai

51 Pirmiausia ieškovė tvirtina, kad Komisija pažeidė jos teisę į gynybą, nes vertindama pakartotinumą, kurio nenurodė pranešime apie kaltinimus, atsižvelgė į Sprendimą *Peroksidai*. Nors ieškovė neginčija aplinkybės, kad pagal 2005 m. spalio 25 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Groupe Danone prieš Komisiją* (T-38/02, Rink. p. II-4407, toliau – Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Danone*, 56 ir 57 punktai) Komisija priimdama galutinį sprendimą galėjo atsižvelgti į pakartotinumą kaip į sunkinančiąją aplinkybę, prieš tai šios aplinkybės nenurodžiusi pranešime apie kaltinimus, tačiau ji mano, kad Komisija minėtame pranešime apie kaltinimus tiksliai nurodė sprendimus, kuriais buvo nubausta ieškovė ir kuriais ji ketino remtis grįsdama pakartotinumą, todėl ji negalėjo ginčijamame sprendime remtis Sprendimu *Peroksidai*. Pranešimo apie kaltinimus 361 išnašoje nurodžiusi tik sprendimus *Polipropilenas* ir *PVC* Komisija suklaidino ieškovę dėl galiausiai ginčijamame sprendime nustatytos sunkinančiosios aplinkybės apimties ir taip sutrukdė dėl pranešimo apie kaltinimus pateikti savo išvadas apie vienuolikos metų laikotarpį nuo Sprendimo *Peroksidai* priėmimo iki ginčijamame sprendime nurodyto pažeidimo pradžios.

52 Antra, Komisija tariamai pažeidė proporcingumo principą, nes ginčijamame sprendime vertino pakartotinumą atsižvelgdama į Sprendimą *Peroksidai*. Ieškovė mano, kad laikotarpis nuo Sprendimo *Peroksidai* priėmimo iki ginčijamame sprendime nurodyto pažeidimo pradžios yra akivaizdžiai per ilgas. Iš Komisijos sprendimuose nusistovėjusios praktikos ir iš 2007 m. vasario 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Groupe Danone prieš Komisiją* (C-3/06 P, Rink. p. I-1331, toliau – Teisingumo Teismo

sprendimas *Danone*, 39 punktas) matyti, kad ilgesnis nei dešimties metų laikotarpis tarp pirmojo pažeidimo konstatavimo ir antrojo pažeidimo pradžios neleidžia manyti, kad įmonė yra linkusi pažeisti konkurencijos taisykles. Ginčijamame sprendime atsižvelgimas į Sprendimą *Peroksidai* yra juo labiau neproporcingas, nes vertinami įvykiai, kurie įvyko daugiau nei prieš 30 metų. Be to, ieškovė nurodo, kad nuo Sprendime *PVC* nustatyto pažeidimo pradžios iki šio sprendimo priėmimo praėjo septyneri metai.

53 Komisija ginčija ieškovės argumentus.

— Bendrojo Teismo vertinimas

54 Pirma, dėl ieškovės kaltinimo, kad buvo pažeista jos teisė į gynybą, nes Komisija pranešime apie kaltinimus nenurodė Sprendimo *Peroksidai*, visų pirma reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką Komisija įvykdo savo pareigą paisyti įmonių teisės būti išklausytoms, jei ji savo pranešime apie kaltinimus aiškiai nurodo, kad spręs klausimą, ar tam tikroms įmonėms turi būti skirtos baudos, ir pagrindžia baudos skyrimą galinčias lemti pagrindines faktines bei teisines aplinkybes, pavyzdžiui, tariamo pažeidimo sunkumą ir trukmę, taip pat tai, ar pažeidimas buvo padarytas tyčia, ar dėl neatsargumo. Tai padariusi, ji suteikia įmonėms būtinus gynybos pagrindus ne tik dėl paties pažeidimo nustatymo, bet ir dėl baudos skyrimo (1983 m. birželio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Musique Diffusion française ir kt. prieš Komisiją*, 100/80–103/80, Rink. p. 1825, 21 punktas ir 51 punkte minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Danone* 50 punktas).

55 Antra, dėl baudų dydžio nustatymo reikėtų pažymėti, kad atitinkamų įmonių teises į gynybą Komisijoje užtikrina galimybė pateikti pastabas dėl pažeidimo trukmės, sunkumo ir galimybės numatyti antikonkurencinį pažeidimo pobūdį. Be to, įmonės turi papildomą garantiją dėl baudos dydžio nustatymo, nes Bendrajam Teismui suteikiama neribota jurisdikcija ir, svarbiausia, galimybė panaikinti arba sumažinti baudą pagal Reglamento Nr. 1/2003 31 straipsnį (šiuo klausimu žr. 51 punkte minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Danone* 51 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

56 Galiausiai konkrečiai dėl sunkinančiosios aplinkybės – pakartotinumo – reikia pažymėti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką tai, jog, nustatydama baudos dydį, Komisija savo ankstesniuose sprendimuose yra nusprendusi, kad tam tikri veiksniai nėra sunkinančioji aplinkybė, nereiškia, jog vėlesniuose sprendimuose jos vertinimas turi būti toks pats. Kita vertus, kitoje byloje įmonei suteikta galimybė pareikšti savo nuomonę dėl ketinimo jai inkriminuoti pakartotinumą visiškai nereiškia, kad Komisija privalo tai daryti visais atvejais ar kad nesuteikus tokios galimybės ieškovei trukdoma visiškai pasinaudoti savo teise būti išklausytai (žr. 51 punkte minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Danone* 57 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

57 Šioje byloje reikia konstatuoti, kaip savo rašytiniuose pareiškimuose nurodė Komisija, kad ji pranešime apie kaltinimus nurodė, jog ketina atitinkamoms įmonėms skirti baudas (žr. minėto pranešimo 345 punktą) ir kad atsižvelgs į pažeidimo sunkumą bei trukmę, darydama nuorodą į gaires (žr. minėto pranešimo 346 punktą). Be to, Komisija nurodė atsižvelgsianti į galimas sunkinančiąsias aplinkybes, kaip antai numatytosios gairių 29 punkte, ir sunkinančiąsias aplinkybes, kaip antai numatytosios gairių 28 punkte, kuriame aiškiai nurodytas pakartotinumas (žr. minėto pranešimo 350 punktą). Galiausiai Komisija nurodė, kad tam tikroms atitinkamoms įmonėms

„buvo skirti sprendimai dėl panašių pažeidimų“ (žr. minėto pranešimo 351 punktą), o ieškovės atveju ji nurodė sprendimus *Polipropilenas* ir *PVC* (žr. minėto pranešimo 361 išnašą).

58 Todėl, atsižvelgiant į Komisijos pranešime apie kaltinimus nurodytą informaciją, pateiktą ir šio sprendimo 57 punkte, ši institucija nepažeidė ieškovės teisės į gynybą, kai, remdamasi šio sprendimo 54–56 punktuose nurodyta teismų praktika, ginčijamame sprendime konstatavo sunkinančiąją aplinkybę – pakartotinumą.

59 Šiuo klausimu reikia atmesti kaip nepagrįstą ieškovės argumentą, kad buvo pažeista jos teisė į gynybą, nes Komisija tariamai ją suklaidino dėl sunkinančiosios aplinkybės – pakartotinumo – apimties, nustatytos ginčijamame sprendime, ir sutrukdė atsakant į pranešimą apie kaltinimus nurodyti savo argumentus dėl vienuolikos metų laikotarpio nuo Sprendimo *Peroksidai* priėmimo iki ieškovės dalyvavimo darant ginčijamame sprendime nustatytą pažeidimą pradžios.

60 Iš tikrųjų, kadangi Komisija pranešime apie kaltinimus aiškiai nurodė savo ketinimą ieškovės atveju atsižvelgti į sunkinančiąją aplinkybę – pakartotinumą – ir kadangi ji niekur nenurodė ketinanti remtis tik sprendimais *Polipropilenas* ir *PVC*, į kuriuos ji darė nuorodą minėto pranešimo 361 išnašoje, ieškovė negalėjo atmesti galimybės, jog Komisija šią sunkinančiąją aplinkybę grįs visais ankstesniais sprendimais, kurie gali įrodyti jos pakartotinumą, pavyzdžiui, Sprendimu *Peroksidai*.

61 Kita vertus, kadangi Komisija pagal šio sprendimo 56 punkte nurodytą teismų praktiką neprivalėjo pranešime apie kaltinimus nurodyti visų sprendimu, kuriais anksčiau buvo bausta ieškovė už dalyvavimą karteliuose ir kuriais ji ketino remtis ginčijamame

sprendime konstatuodama pakartotinumą, Sprendimo *Peroksidai* nenurodymas pranešime apie kaltinimus bet kuriuo atveju negali nei riboti jos teisės būti tinkamai išklausytai, nei jos klaidinti dėl Komisijos ginčijamame sprendime nustatytos sunkinančiosios aplinkybės apimties.

62 Todėl reikia konstatuoti, kad, priešingai, nei teigia ieškovė, jos teisė į gynybą nebuvo pažeista.

63 Antra, dėl ieškovės kaltinimo, kad Komisija pažeidė proporcingumo principą, nes vertino pakartotinumą atsižvelgdama į Sprendimą *Peroksidai*, visų pirma reikia priminti, kad, remiantis teismų praktiką, pagal proporcingumo principą reikalaujama, kad institucijų aktai neviršytų to, kas tinkama ir būtina nustatytam tikslui pasiekti. Apskaičiuojant baudas, pažeidimų sunkumo laipsnis turi būti nustatytas atsižvelgiant į daugelį veiksnių ir nė vienam iš šių veiksnių negalima suteikti neproporcingos svarbos kitų vertinimo kriterijų atžvilgiu. Šiomis aplinkybėmis proporcingumo principas reiškia, kad Komisija privalo nustatyti baudą, proporcingą veiksniams, į kuriuos buvo atsižvelgta vertinant pažeidimo sunkumą, ir šiuo atžvilgiu tuos veiksnius taikyti nuosekliai bei objektyviai pateisindama (žr. 2006 m. rugsėjo 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Jungbunzlauer prieš Komisiją*, T-43/02, Rink. p. II-3435, 226–228 punktus ir nurodytą teismų praktiką bei 2010 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Gütermann ir Zwicky prieš Komisiją*, T-456/05 ir T-457/05, Rink. p. II-1443, 264 punktą).

64 Be to, Komisija turi diskreciją rinktis veiksnius, į kuriuos ji turi atsižvelgti nustatydama baudas, kaip antai, be kita ko, konkrečios bylos aplinkybes, kontekstą, taip pat baudų atgrasomąjį poveikį, ir nėra reikalo numatyti privalomo ar baigtinio kriterijų,

į kuriuos būtinai reikia atsižvelgti, sąrašo (žr. 52 punkte minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Danone* 37 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

65 Be to, reikia pažymėti, kad pakartotinumo konstatavimas ir jo specifinių ypatybių vertinimas priklauso minėtai Komisijos diskrecijai ir kad ji nėra saistoma galimo tokiam konstatavimui taikomo senaties termino (52 punkte minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Danone* 38 punktas ir 2009 m. rugsėjo 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Hoechst prieš Komisiją*, T-161/05, Rink. p. II-3555, 141 punktas).

66 Iš tikrųjų, pakartotinumas yra svarbus veiksnys, kurį Komisija turi įvertinti, nes atsižvelgiant į jį siekiama įmones, kurios linkusios nesilaikyti konkurencijos taisyklių, skatinti pakeisti savo elgesį. Komisija kiekvienu atveju gali atsižvelgti į tokį polinkį patvirtinančius įrodymus, įskaitant, pavyzdžiui, laiką tarp nagrinėjamų pažeidimų (52 punkte minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Danone* 39 punktas ir 65 punkte minėto Sprendimo *Hoechst prieš Komisiją* 141 punktas).

67 Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad įmonės konkurencijos normų pažeidimų, kuriuos skiria pakankamai trumpas laikotarpis, t. y. mažiau nei dešimt metų, kartojimas parodo šios įmonės polinkį nepadaryti reikiamų išvadų, kai konstatuojama, kad ji padarė minėtų normų pažeidimą (52 punkte minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Danone* 40 punktas).

68 Taigi iš šio sprendimo 63–67 punktuose nurodytos teismų praktikos matyti, kad nors nėra senaties terminų, kurie neleistų Komisijai konstatuoti pakartotinumo, tačiau pagal proporcingumo principą Komisija negali atsižvelgti į vieną ar kelis ankstesnius sprendimus, kuriais numatomos sankcijos įmonei, be jokio apribojimo laiko atžvilgiu.

69 Nagrinėjamu atveju reikia priminti, kad ieškovė nei per administracinę procedūrą, nei Teisme neginčijo Komisijos išvados, pateiktos ginčijamo sprendimo 1 straipsnio e punkte, t. y. kad ji dalyvavo kartelyje nuo 1995 m. gegužės 17 d. iki 2000 m. vasario 9 dienos.

70 Kita vertus, ieškovė neginčija nei sprendimų, kuriais Komisija ją anksčiau nubaudė už dalyvavimą karteliuose, datų, nei laikotarpių, kuriais ji dalyvavo Komisijos anksčiau nustatytuose karteliuose. Šiuo klausimu pirmiausia reikia pažymėti, kad Sprendime *Peroksidai* Komisija konstatavo, jog pažeidimas tęsėsi nuo 1961 m. iki 1980 m. gruodžio 13 d. (šio sprendimo 1 straipsnis). Sprendime *Polipropilenas* Komisija nusprendė, jog pažeidimas buvo daromas nuo 1977 m. lapkričio mėn. iki 1982 m. pabaigos arba 1983 m. pradžios (šio sprendimo 1 straipsnio pirma įtrauka). Galiausiai Sprendime *PVC* Komisija konstatavo, kad pažeidimas truko nuo 1980 m. rugpjūčio mėn. iki 1984 m. gegužės mėn. (šio sprendimo 8 ir 54 konstatuojamosios dalys).

71 Iš to, kas nurodyta šio sprendimo 69 ir 70 punktuose, matyti, kad ieškovė pažeidinėjo konkurencijos normas nepertraukiamai nuo 1961 m. iki 1984 m. gegužės mėn. dalyvaudama karteliuose, už kuriuos ji buvo nubausta 1984 m., vėliau 1986 m. ir galiausiai 1994 m., ir kad, nepaisydama šių sprendimų, ji ir toliau pažeidinėjo konkurencijos normas dalyvaudama naujame, ginčijamame sprendime nustatytame kartelyje nuo 1995 m. gegužės 17 d. iki 2000 m. vasario 9 dienos.

72 Todėl Komisija teisingai atsižvelgė į sprendimus *Peroksidai*, *Polipropilenas* ir *PVC*, kad konstatuotų ieškovės pakartotinumą, nes šie sprendimai, kurie buvo priimti per trumpą laikotarpį, o praėjus tik metams po paskutiniojo sprendimo priėmimo praėjus ji vėl pradėjo dalyvauti darant naują pažeidimą, nustatytą ginčijamame sprendime, rodo, kad ji nėra linkusi laikytis konkurencijos normų. Todėl Komisija atsižvelgdama į minėtus sprendimus, kai vertino ieškovės pakartotinumą, nepažeidė proporcingumo principo.

73 Ieškovės argumentus, kad, pirma, iš 52 punkte minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Danone* (40 punktas) matyti, jog Komisija negalėjo vertindama pakartotinumą atsižvelgti į Sprendimą *Peroksidai,* nes nuo šio sprendimo priėmimo iki ginčijamame sprendime nustatyto pažeidimo pradžios buvo praėjęs per ilgas laiko tarpas (vienuolika metų), antra, Sprendime *Peroksidai* nagrinėjamos 30 metų senumo aplinkybės, trečia, nuo Sprendime *PVC* nustatyto pažeidimo pabaigos iki šio sprendimo priėmimo paėjo septyneri metai, reikia atmesti kaip nereikšmingus. Iš tikrųjų šie argumentai negali paneigti šio sprendimo 72 punkte padarytos išvados.

74 Todėl reikia atmesti kaip nepagrįstą ieškovės kaltinimą, kad Komisija pažeidė proporcingumo principą, kai vertindama pakartotinumą atsižvelgė į Sprendimą *Peroksidai*, taigi ir visą pirmą šio ieškinio pagrindo dalį.

Dėl antros dalies, susijusios su *non bis in idem* ir proporcingumo principų pažeidimu, nes Komisija vertindama pakartotinumą keturiuose kituose sprendimuose, kuriais buvo nubausta ieškovė, jau atsižvelgė į sprendimus *Peroksidai*, *Polipropilenas* ir *PVC*

— Šalių argumentai

75 Pirmiausia ieškovė tvirtina, kad Komisija pažeidė *non bis in idem* principą, pagal kurį, remiantis teismų praktika, asmuo, dėl kurio jau priimtas sprendimas, negali būti teisiamas ar baudžiamas už tą pačią veiką. Šiuo atveju Komisija turėjo konstatuoti, kad ji keturiuose 2003–2006 m. priimtuose sprendimuose, kuriais buvo nubausta ieškovė (toliau – keturi 2003–2006 m. sprendimai), jau atsižvelgė į sprendimus *Peroksidai*,

Polipropilenas ir *PVC*. Minėti sprendimai yra 2003 m. gruodžio 10 d. Sprendimas C (2003) 4570 galutinis ir atitaisymas C (2004) 4, dėl procedūros pagal [EB] 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (Byla COMP/E-2/37.857 – Organiniai peroksidai) (OL L 110, 2005, p. 44, toliau – Sprendimas *Organiniai peroksidai*), 2005 m. sausio 19 d. Sprendimas C (2004) 4876 galutinis dėl procedūros pagal [EB] 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (Byla COMP/E-1/37.773 – AMCA) (OL L 353, 2006, p. 12), 2006 m. gegužės 3 d. Sprendimas C (2006) 1766 dėl procedūros pagal [EB] 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (Byla COMP/F/C.38.620 – Vandenilio peroksidas ir perboratas) (OL L 353, p. 54, toliau – Sprendimas *Vandenilio peroksidas*) ir 2006 m. gegužės 31 d. Sprendimas C (2006) 2098 galutinis dėl procedūros pagal [EB] 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (Byla COMP/F/38.645 – Metakrilatai) (OL L 322, 2006, p. 20, toliau – Sprendimas *Metakrilatai*). Ieškovė mano, kad sprendimas, kuriame Komisija atsižvelgė į ankstesnį pažeidimą vertindama pakartotinumą, neleidžia jai atsižvelgti į tą patį pažeidimą kaip į sunkinančiąją aplinkybę – pakartotinumą – naujame sprendime.

76 Antra, ieškovė tvirtina, kad, padidindama pagrindinę baudą dėl pakartotinumo penkiose atskirose bylose remdamasi tomis pačiomis aplinkybėmis, Komisija pažeidė proporcingumo principą. Iš tikrųjų minėtas padidinimas nereikalingas ir neproporcingas siekiant atgrasinti.

77 Pirma, ginčijamame sprendime pagrindinės baudos padidinimas dėl pakartotinumo būtų galimas tik jei ginčijamame sprendime inkriminuojamos aplinkybės būtų susiklosčiusios po aplinkybių, dėl kurių buvo priimti keturi 2003–2006 m. sprendimai, o ne vienu metu. Iš tikrųjų, kadangi keturiuose 2003–2006 m. sprendimuose nustatyti pažeidimai buvo padaryti tuo pačiu metu kaip ir ginčijamame sprendime nustatytas pažeidimas, tačiau minėti sprendimai dar nebuvo priimti klostantis ginčijamame

sprendime nustatytoms aplinkybėms, ieškovė neturėjo galimybės pakeisti savo elgesio natrio chlorato rinkoje.

78 Antra, ieškovė mano, kad 50 % pagrindinės baudos padidinimo dėl pakartotinumo, kaip ir keturių 2003–2006 m. sprendimų atveju, būtų pakakę ginčijamame sprendime siekiamam tikslui atgrasyti pasiekti.

79 Komisija ginčija ieškovės argumentus.

— Bendrojo Teismo vertinimas

80 Pirmiausia dėl ieškovės kaltinimo, kad Komisija pažeidė *non bis in idem* principą, nes atsižvelgė į sprendimus *Peroksidai*, *Polipropilenas* ir *PVC* tiek keturiuose 2003–2006 m. sprendimuose, tiek ginčijamame sprendime, reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką *non bis in idem* principas, t. y. pagrindinis Bendrijos teisės principas, numatytas, be kita ko, 2000 m. gruodžio 7 d. Nicoje paskelbtos Europos Sąjungos pagrindinių laisvių chartijos (OL C 364, p. 1) 50 straipsnyje, konkurencijos teisės srityje draudžia Komisijai dar kartą bausti arba persekioti įmonę už antikonkurencinius veiksmus, už kuriuos ji buvo nubausta arba dėl kurių pripažinta neatsakinga ankstesniu neskundžiamu sprendimu (1966 m. gegužės 5 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Gutmann prieš Komisiją,* 18/65 ir 35/65, Rink. p. 149, 172 punktas ir 2002 m. spalio 15 d. Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, Rink. p. I-8375, 59 punktas; 51 punkte minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Danone* 184 punktas).

81 Kad būtų taikomas *non bis in idem* principas, būtinos trys sąlygos: tos pačios faktinės aplinkybės, tas pats pažeidėjas ir tas pats saugomas teisinis interesas (2004 m. sausio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, Rink. p. I-123, 338 punktas ir 51 punkte minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Danone* 185 punktas).

82 Nagrinėjamu atveju reikia pažymėti, kad Komisijos atsižvelgimas ginčijamame sprendime į ankstesnius pažeidimus susijęs ne su nubaudimu dar kartą už minėtus pažeidimus, o tik su ieškovės nubaudimu už jos dalyvavimą ginčijamame sprendime nagrinėjamame kartelyje, atsižvelgiant į jos pakartotinumą. Todėl aplinkybė, kad Komisija į tuos pačius pažeidimus jau atsižvelgė keturiuose 2003–2006 m. sprendimuose, nelemia *non bis in idem* principo pažeidimo.

83 Kita vertus, reikia pažymėti, kad bet kuriuo atveju kumuliacinės *non bis in idem* principo taikymo sąlygos, nurodytos šio sprendimo 81 punkte, neįvykdytos, nes nėra aplinkybių tapatumo sąlygos. Iš tikrųjų ginčijamame sprendime Komisija nubaudė ieškovę už jos dalyvavimą kartelyje, dėl kurio ji nebuvo nei iš anksto pradėjusi tyrimo, nei skyrusi baudų, o to neginčija ir ieškovė.

84 Taigi Komisija, atsižvelgdama į sprendimus *Peroksidai, Polipropilenas* ir *PVC*, tam, kad ginčijamame sprendime konstatuotų ieškovės pakartotinumą, nepažeidė *non bis in idem* principo, nors į minėtus sprendimus ji jau buvo atsižvelgusi keturiuose 2003–2006 m. sprendimuose.

85 Todėl reikia atmesti šį ieškovės kaltinimą kaip nepagrįstą.

86 Antra, kalbant apie ieškovės tvirtinimą, kad Komisija pažeidė proporcingumo principą ginčijamame sprendime taikydama pagrindinės baudos padidinimą dėl pakartotinumo, pirmiausia šiuo klausimu reikia atmesti kaip nepagrįstą jos argumentą, kad keturiuose 2003–2006 m. sprendimuose vertinant pakartotinumą ir atsižvelgus į sprendimus *Peroksidai*, *Polipropilenai* ir *PVC* jau buvo užtikrintas atgrasymo tikslas.

87 Iš tikrųjų, kadangi vertindama baustino pažeidimo sunkumą Komisija turi atsižvelgti į įmonės pakartotinumą (52 punkte minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Danone* 26 punktas), aplinkybė, kad Komisija keturiuose 2003–2006 m. sprendimuose jau atsižvelgė į sprendimus *Peroksidai*, *Polipropilenas* ir *PVC*, nedraudžia ginčijamame sprendime pagrįstai atsižvelgti į šiuos tris sprendimus, siekiant atgrasinti ieškovę kartoti pažeidimus ateityje.

88 Kita vertus, reikia pažymėti, kad būtų pažeistas atgrasymo tikslas, jei Komisija atsižvelgtų į tai, kad ankstesniame sprendime ji, vertindama pakartotinumą, atsižvelgė į pirmą pažeidimą, kad vėlesniame sprendime netaikytų pagrindinės baudos padidinimo dėl minėto pažeidimo. Dėl tokio sprendimo susidarytų situacija, kuri turėtų neigiamo poveikio baudos atgrasymo tikslui, kai pakartotinai nusikaltusiai įmonei skirta bauda ne progresyviai didėtų, atsižvelgiant į jos padarytų pažeidimų skaičių, o atvirkščiai – nedidelė jai skirtina bauda progresyviai mažėtų, atsižvelgiant į didėjantį sprendimų jos atžvilgiu skaičių.

89 Antra, reikia atmesti kaip nereikšmingą ieškovės argumentą, kad Komisija pažeidė proporcingumo principą padidindama jai baudą dėl pakartotinumo, nors keturiuose

2003–2006 m. sprendimuose buvo nagrinėjamos tos pačios aplinkybės kaip ir ginčijamame sprendime, ir kad dėl to ji neturėjo jokios galimybės pakeisti savo elgesio natrio chlorato rinkoje. Iš tikrųjų šioje byloje neturi reikšmės tai, kad keturiuose 2003–2006 m. sprendimuose buvo nagrinėjamos tos pačios aplinkybės kaip ir ginčijamame sprendime, nes Komisija pastarajame sprendime, vertindama ieškovės pakartotinumą, rėmėsi tik sprendimais *Peroksidai*, *Polipropilenas* ir *PVC*, kurie buvo priimti iki ginčijamame sprendime nustatyto pažeidimo pradžios, ir to neginčija pati ieškovė.

90 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti kaip nepagrįstą ieškovės kaltinimą, kad Komisija pažeidė proporcingumo principą, kaip jis apibrėžtas šio sprendimo 63 punkte, ir visą antrą šio ieškinio pagrindo dalį.

Dėl trečios dalies, susijusios su proporcingumo, vienodo požiūrio ir gero administravimo principų pažeidimu, kalbant apie ieškovei skirtos pagrindinės baudos padidinimą 90 % dėl pakartotinumo

— Šalių argumentai

91 Ieškovė taip pat tvirtina, kad net jei Komisija ginčijamame sprendime pagrįstai padidino pagrindinę baudą dėl pakartotinumo, tai dar nereiškia, kad ji padidindama šią baudą 90 % nepažeidė proporcingumo, vienodo požiūrio ir gero administravimo principų.

92 Pirmiausia ieškovė tvirtina, kad nagrinėjamu atveju visiškai nepagrįstas pagrindinės baudos padidinimas 90 % dėl pakartotinumo, juo labiau kad keturiuose 2003–2006 m. sprendimuose bauda, remiantis tuo pačiu pagrindu, buvo padidinta 50 %. Todėl Teismas turėtų šiuo atveju sumažinti šį padidinimą iki 50 %.

93 Be to, ieškovė mano, kad pagrindinės baudos padidinimas 90 % dėl pakartotinumo yra neproporcingas atsižvelgiant į tai, kad ginčijamame Sprendime *Elf Aquitaine* pagrindinė bauda taip pat buvo padidinta 70 % siekiant atgrasinti.

94 Galiausiai ieškovė nurodo, kad nors ji neginčija Komisijos diskrecijos nustatyti baudas ir gairių griežtumo, sprendimuose *Organiniai peroksidai* ir *Metakrilatai* nustatyti pažeidimai buvo padaryti tuo pat metu kaip ir ginčijamame sprendime nustatytas pažeidimas. Be to, gairių, kuriose numatytas baudos didinimas pakartotinumo atveju, taikymas paremtas tik nepagrįstai ilgais šios bylos nagrinėjimo Komisijoje terminais. Tačiau ieškovė neturėtų patirti neigiamų pasekmių dėl Komisijos nerūpestingumo nagrinėjant šią bylą.

95 Komisija ginčija ieškovės argumentus.

— Bendrojo Teismo vertinimas

96 Pirmiausia dėl ieškovės kaltinimo, kad Komisija pažeidė proporcingumo principą, nes pagrindinės baudos padidinimas 90 % dėl pakartotinumo nagrinėjamu atveju yra

neproporcingas, reikia priminti, kad pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 ir 3 dalis Komisija savo sprendimu gali skirti baudas įmonėms ar įmonių asociacijoms, jei jos tyčia ar dėl neatsargumo pažeidžia EB 81 straipsnį, ir šiuo tikslu atsižvelgti į pažeidimo sunkumą bei trukmę.

97 Be to, gairių 28 punkto pirmoje įtraukoje nurodyta:

„Pagrindinis baudos dydis gali būti padidintas, kai Komisija nustato, jog esama sunkinančių aplinkybių, pavyzdžiui:

— įmonei tęsiant arba pakartojant tokį pat ar panašų pažeidimą po to, kai Komisija arba nacionalinė konkurencijos institucija nustatė, kad ši įmonė pažeidė [EB] 81 ar 82 straipsnio nuostatas. Pagrindinis baudos dydis bus padidintas iki 100 % už kiekvieną nustatytą pažeidimą <...>“

98 Reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 ir 3 dalys yra teisinis pagrindas atsižvelgti į pakartotinumą apskaičiuojant baudą (pagal analogiją žr. 52 punkte minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Danone* 27–29 punktus).

99 Be to, Komisijos priimamos baudų apskaičiavimo gairės užtikrina įmonių teisinį saugumą, nes jose nustatomas metodas, kurio Komisija turi laikytis nustatydama baudas (šiuo klausimu žr. 52 punkte minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Danone* 23 punktą). Administracija gali nuo jų nukrypti tik ypatingais atvejais ir tik nurodydama

priežastis, atitinkančias vienodo požiūrio principą (2006 m. gegužės 18 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Archer Daniels Midland ir Archer Daniels Midland Ingredients prieš Komisiją*, C-397/03 P, Rink. p. I-4429, 91 punktas).

100 Be to, iš teismų praktikos matyti, kad ankstesni Komisijos sprendimai nėra baudų teisinis pagrindas konkurencijos srityje (2003 m. rugsėjo 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Michelin prieš Komisiją*, T-203/01, Rink. p. II-4071, 292 punktas). Komisija, nustatydama baudas, turi didelę diskreciją ir nėra saistoma ankstesnių savo vertinimų (žr. 2009 m. rugsėjo 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Erste Group Bank ir kt. prieš Komisiją*, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P, Rink. p. I-8681, 123 punktą ir nurodytą teismų praktiką). Ši didelė diskrecija skirta tam, kad skatintų įmones laikytis konkurencijos normų (šiuo klausimu žr. 2004 m. balandžio 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Tokai Carbon ir kt. prieš Komisiją*, T-236/01, T-239/01, T-244/01–T-246/01, T-251/01 ir T-252/01, Rink. p. II-1181, 216 punktą). Šiuo atžvilgiu ji neprivalo taikyti konkrečių matematinių formulių (minėto Sprendimo *Michelin prieš Komisiją* 292 punktas).

101 Galiausiai tai, kad Komisija anksčiau už tam tikros kategorijos pažeidimus skirdavo atitinkamo dydžio baudas, nekliudo jai padidinti šių baudų neviršijant Reglamente Nr. 1/2003 nustatytų ribų, jei to reikia Bendrijos konkurencijos politikos įgyvendinimui užtikrinti. Norint veiksmingai taikyti Bendrijos konkurencijos normas, atvirkščiai, būtina, kad Komisija galėtų bet kada pritaikyti baudų dydį prie šios politikos poreikių (2005 m. birželio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, Rink. p. I-5425, 169 punktas ir 51 punkte minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Danone* 395 punktas).

102 Šioje byloje reikia konstatuoti, kad taikydama ginčijamame sprendime 90 % pagrindinės baudos padidinimą už pakartotinumą Komisija rėmėsi Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 ir 3 dalimis bei gairių 28 punkto pirma pastraipa; ieškovė

to neginčija. Be to, priešingai, nei tvirtina ieškovė, remiantis šio sprendimo 100 ir 101 punktuose nurodyta teismų praktika, aplinkybė, kad Komisija ankstesniuose sprendimuose jai taikė 50 % pagrindinės baudos padidinimą, neapriboja jos diskrecijos nustatyti pagrindinės baudos padidinimo lygį ginčijamame sprendime.

103 Kita vertus, reikia pažymėti, kad ieškovė nepateikia jokių argumentų, kurie patvirtintų, jog atsižvelgiant į bylos aplinkybes, kurios rodo jos didelį polinkį nesilaikyti konkurencijos normų, Komisija, padidindama pagrindinę baudą 90 %, šioje byloje viršijo savo diskrecijos ribas.

104 Taigi ieškovė neįrodė, kad Komisija jai skirtiną pagrindinę baudą padidindama 90 % dėl pakartotinumo pažeidė proporcingumo principą, kaip jis apibrėžtas šio sprendimo 63 punkte.

105 Be to, kalbant apie ieškovės tvirtinimą, kad pagrindinės baudos padidinimas 90 % dėl pakartotinumo yra neproporcingas, nes *Elf Aquitaine* pagrindinė bauda, siekiant atgrasinti, buvo padidinta 70 %, reikia atmesti šį argumentą kaip nereikšmingą.

106 Pirmiausia reikia pažymėti, kad akivaizdu, jog 70 % pagrindinės baudos padidinimas nebuvo taikomas ieškovei, o tik *Elf Aquitaine*, su kuria ji priimant ginčijamą sprendimą jau nesudarė vienos įmonės EB 81 straipsnio prasme, todėl į šį padidinimą nereikia atsižvelgti vertinant, ar tik ieškovei skirta bauda dėl pakartotinumo yra proporcinga. Be to, bet kuriuo atveju skiriasi šių dviejų padidinimų atgrasymo tikslai. Iš

tikrųjų 90 % pagrindinės ieškovei skirtinos baudos padidinimas, numatytas ginčijamo sprendimo 2 straipsnio d punkte, pagrįstas papildomu poreikiu atgrasinti šią įmonę, atsižvelgiant į jos polinkį nesilaikyti konkurencijos normų, o minėto sprendimo 2 straipsnio e punkte numatytas 70 % pagrindinės *Elf Aquitaine* skirtinos baudos padidinimas skirtas baudos atgrasymo poveikiui minėtos bendrovės atžvilgiu užtikrinti, atsižvelgiant į tai, jog dėl gerokai didesnės nei kitų kartelio dalyvių bendros apyvartos ji gali lengviau surinkti reikalingas lėšas baudai sumokėti.

107 Todėl ieškovės kaltinimą, susijusį su proporcingumo principo pažeidimu, reikia atmesti kaip iš dalies nepagrįstą ir iš dalies nereikšmingą.

108 Antra, dėl ieškovės kaltinimo, kad Komisija pažeidė vienodo požiūrio principą, nes negalėjo jai ginčijamame sprendime taikyti kitokio nei 50 % pagrindinės baudos padidinimo, kurį ji taikė keturiuose 2003–2006 m. sprendimuose, reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią praktiką minėtas principas reikalauja, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos – vienodai, jei toks vertinimas negali būti objektyviai pagrįstas (žr. 2007 m. gegužės 3 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, Rink. p. I-3633, 56 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

109 Nagrinėjamu atveju reikia pažymėti, kad aplinkybė, jog Komisija ankstesniuose sprendimuose yra taikiusi tam tikrą pagrindinės baudos padidinimo lygį, nereiškia, remiantis šio sprendimo 100 ir 101 punktuose nurodyta teismų praktika, kad pagal

šios bylos aplinkybes ji neturėjo teisės ginčijamame sprendime padidinti lygio, laikydamasi gairėse nustatytų ribų, kad paskatintų ieškovę keisti savo antikonkurencinį elgesį.

110 Todėl reikia atmesti kaip nepagrįstą ieškovės kaltinimą, susijusį su vienodo požiūrio principo pažeidimu, dėl ieškovei skirtos pagrindinės baudos padidinimo 90 % už pakartotinumą.

111 Trečia, dėl ieškovės kaltinimo, kad Komisija pažeidė gero administravimo principą padidindama pagrindinę baudą 90 % dėl pakartotinumo, reikia priminti, jog pagal nusistovėjusią teismų praktiką, kai Sąjungos institucijos naudojasi diskrecija, kad galėtų atlikti savo funkcijas, Bendrijos teisinės sistemos garantuojamų teisių paisymas administracinėse procedūrose yra dar svarbesnis; tokios garantijos visų pirma apima kompetentingos institucijos pareigą atidžiai ir nešališkai išnagrinėti visus reikšmingus konkrečios bylos aspektus (šiuo klausimu žr. 1991 m. lapkričio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Technische Universität München*, C-269/90, Rink. p. I-5469, 14 punktą; 1992 m. sausio 24 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *La Cinq prieš Komisiją*, T-44/90, Rink. p. II-1, 86 punktą ir 2002 m. kovo 20 d. Sprendimo *ABB Asea Brown Boveri prieš Komisiją*, T-31/99, Rink. p. II-1881, 99 punktą).

112 Šioje byloje reikia pažymėti, kad, kaip matyti iš ginčijamo sprendimo 525–527 konstatuojamųjų dalių, Komisija dėl to, kad pagal šio sprendimo 100 punkte nurodytą teismų praktiką apskaičiuodama baudas neprivalo taikyti konkrečios matematinės formulės, teisingai nusprendė, jog reikia daugiau padidinti pagrindinę baudą, nes „pirmosios [ieškovei skirtos] baudos nepaskatino jos keisti savo elgesio“ (ginčijamo

sprendimo 525 konstatuojamoji dalis). Be to, ieškovė nepateikia nei argumentų, nei įrodymų, kurie patvirtintų jos teiginį, kad Komisija neatliko rūpestingo ir nešališko bylos aplinkybių tyrimo, kuris patvirtintų, jog ji taikė ieškovei 90 % pagrindinės baudos padidinimą atsižvelgdama į jos didelį polinkį nesilaikyti konkurencijos normų.

113 Todėl ieškovė neįrodė, kad Komisija šioje byloje pažeidė gero administravimo principą.

114 Šiuo atžvilgiu reikia atmesti kaip nepagrįstą ieškovės argumentą, kad ji neturėtų patirti neigiamų pasekmių dėl Komisijos nerūpestingumo nagrinėjant šią bylą, dėl kurio ši institucija nagrinėjamoms aplinkybėms taikė gaires, pagal kurias už pakartotinumą sunkiai baudžiama. Iš tikrųjų ieškovė, viena vertus, nepateikia jokio argumento ar įrodymo, patvirtinančio, kad Komisija neišnagrinėjo šios bylos per protingą laiką. Kita vertus, kadangi veiksmingas konkurencijos normų taikymas reikalauja, kad Komisija galėtų bet kuriuo metu pritaikyti baudų lygį prie savo politikos poreikių (žr. 51 punkte minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Danone* 210–212 punktus ir juose nurodytą teismų praktiką), negalima priekaištauti, kad, nustatydama pagrindinės baudos padidinimą dėl pakartotinumo, ji rėmėsi gairėmis, kurių taikymo šios bylos aplinkybėms ieškovė neginčija.

115 Todėl reikia atmesti kaip nepagrįstą trečią ieškovės kaltinimą ir visą antrąjį ieškinio pagrindą.

b) Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su ieškovės baudos nesumažinimu pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo

Šalių argumentai

116 Ieškovė tvirtina, kad Komisija šioje byloje padarė klaidą nesumažindama jai skirtos baudos 30–50 % pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo. Ji buvo antroji įmonė Komisijai 2004 m. spalio 18 d. pateikusi paraišką dėl bendradarbiavimo. Be to, jos pateikta informacija turėjo didelę papildomąją vertę, palyginti su Komisijos tuo metu turėta informacija.

117 Visų pirma ieškovė nurodo, kad Komisijos vertinimas ginčijamame sprendime prieštarauja vien chronologiniam aiškinimui Sprendime *Vandenilio peroksidas*. Pastaruosiuose sprendime Komisija 40 % sumažino baudą antrajai paraišką pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo pateikusiai įmonei, nors jos suteikta informacija buvo labai ribota.

118 Antra, ieškovė tvirtina, kad jos Komisijai pateikta informacija leido šiai institucijai patvirtinti informaciją, kuri buvo nurodytą tik EKA paraiškoje atleisti nuo baudos. Taigi Komisija neteisingai ginčijamo sprendimo 565–577 konstatuojamosiose dalyse nusprendė, kad ieškovės pateikta informacija neturėjo jokios didesnės papildomosios vertės, nes ji tik patvirtino Komisijos jau turėtą informaciją, kurią jai pateikė EKA

savo paraiškoje atleisti nuo baudos ir *Finnish Chemicals* savo 2004 m. rugsėjo 10 d. atsakyme į Komisijos prašymą pateikti informaciją.

119 Ieškovė nurodo, kad savo 2004 m. rugsėjo 10 d. atsakyme į Komisijos prašymą pateikti informaciją *Finnish Chemicals* tik atsakė į klausimus apie jos struktūrą ir patvirtino vykus EKA nurodytus susitikimus bei šių susitikimų dalyvių pavadinimus. Vis dėlto *Finnish Chemicals* nei nurodė minėtų susitikimų tikslų, nei patvirtino EKA pateiktos informacijos, kad egzistavo kartelis natrio chlorato rinkoje.

120 Be to, ieškovė pažymi, kad ji buvo pirmoji įmonė, patvirtinusi EKA pareiškimus, būtent penkis teiginius. Pirmiausia, ji patvirtino, kad pasidalijimo klientais ir apimtimis sistema buvo nustatyta dešimtajame dešimtmetyje ir kad ji nustojo veikti 2000 m. pradžioje. Tada ji patvirtino EKA žodžiu pateiktą paraišką atleisti nuo baudos, pagal kurią egzistavo kompensavimo sistema, kuri teigiamo skirtumo tarp kartelio dalyviui suteiktos apimties ir jo pardavimų atveju leido nukentėjusiems gamintojams padidinti paskesnių metų apimtis. Ji taip pat nurodė, kad trys kainų didinimo atvejai buvo sėkmingi. Be to, ji pateikė įvairios informacijos apie konfliktą tarp kartelio narių dėl kliento MODO. Galiausiai ji nurodė, kad kartelis iširo 2000 m., patvirtinus konkurencijos normų laikymosi programas.

121 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad ieškovės pateikta informacija leido Komisijai patvirtinti ir papildyti EKA pateiktą informaciją apie kartelio pobūdį ir trukmę, jo veikimo būdą ir jo poveikį atitinkamai rinkai, kurios *Finnish Chemicals* nepatvirtino savo 2004 m. rugsėjo 10 d. atsakyme į Komisijos prašymą pateikti informaciją.

122 Jos indėlis suteikė didelę papildomąją vertę, nes kaip ir EKA apibūdindama pažeidimą ji leido patvirtinti esminę informaciją apie kartelį ir padidinti Komisijos galimybes nustatyti pažeidimą. Iš tikrųjų, vertinant atskirai, EKA paraiška atleisti nuo baudų turėjo tik ribotą įrodomąją galią, nes, kaip šį bendrovė pripažino savo žodžiu pateiktoje paraiškoje atleisti nuo baudos, jos pateikta informacija ne visada galėjo būti patikrinta ir todėl galėjo būti ginčijama kitų kartelio narių. Kaip Komisija nusprendė keliuose kituose sprendimuose, paprasčiausias Komisijos turimos informacijos patvirtinimas leidžia sumažinti baudą pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo.

123 Trečia, ieškovė tvirtina, kad jos Komisijai pateikta informacija leido atskleisti tam tikrą naują informaciją, kurios ji iki tol neturėjo ir kuri gerokai padidino jos galimybes nustatyti nagrinėjamas aplinkybes. Šiuo klausimu ji taip pat nurodo, kad iš teismų praktikos matyti, jog Komisija negali vienos įmonės pateiktų dokumentų vertinti labiau nei kitos įmonės anksčiau pateiktų dokumentų, o vienos įmonės pateiktos informacijos papildomosios vertės vertinimas negali priklausyti nuo Komisijos sprendimo ja pasinaudoti arba ne.

124 Kaip ieškovė nurodė savo pastabų dėl pranešimo apie kaltinimus 210 ir 211 punktuose, ji pranešė Komisijai apie dokumentą, į kurį ji darė nuorodą ginčijamo sprendimo 76 konstatuojamojoje dalyje, tačiau kurio kopijos neišsaugojo ir kuriame nurodomos natrio chlorato gamintojų pardavimo kiekvienam bendram klientui apimtys pagal rinkos pasidalijimo susitarimą. Tokio dokumento egzistavimas patvirtina kartelio organizacinį lygį.

125 Be to, ieškovė buvo pirmoji įmonė savo pastabose dėl pranešimo apie kaltinimus nurodžiusi klientus žemyninėje Europoje, dėl kurių natrio chlorato gamintojai tarpusavyje dalijosi pardavimo apimtimis. Ji mano, kad ši informacija galėjo leisti Komisijai įvertinti kartelio geografinę apimtį ir galėjo būti prašymų pateikti informaciją pagrindas, siekiant patikrinti, kad kainų padidinimai iš tikrųjų buvo taikomi. Šiuo klausimu ji nurodo, kad, priešingai, nei tvirtina Komisija, iš ieškovės atstovo L. nurodytų devynių klientų tik du jau buvo nurodžiusi EKA.

126 Ketvirta, ieškovė tvirtina, kad pats ginčijamo sprendimo tekstas rodo, jog Komisija, konstatuodama pažeidimą ir patvirtindama iš kitų šaltinių gautą informaciją, rėmėsi tam tikra ieškovės pateikta informacija. Šiuo klausimu ji nurodo ginčijamo sprendimo 76, 98, 207, 254, 273 ir 284 konstatuojamąsias dalis ir minėto sprendimo 116, 118, 142, 259, 305, 325 ir 337 išnašas.

127 Galiausiai ieškovė nurodo, kad, priešingai, nei teigia Komisija, ginčijamo sprendimo 254 konstatuojamojoje dalyje minimas ne 2000 m. pavasarį vykęs susitikimas, kurio nebuvo įmanoma patvirtinti, o 1999 m. vykęs susitikimas su *Finnish Chemicals*, per kurį pastaroji nurodė „esanti išimtinė [kliento] MODO tiekėja, [nes] jos patronuojančioji bendrovė su MODO sudarė sutartį, kuria nutraukiami susitarimai tarp EKA, *Finnish Chemicals* ir [jos pačios], susiję su šiuo klientu“.

128 Komisija ginčija ieškovės argumentus.

Bendrojo Teismo vertinimas

129 2002 m. pranešime dėl bendradarbiavimo Komisija apibrėžė sąlygas, kuriomis įmonėms, bendradarbiaujančioms su ja atliekant tyrimą dėl kartelio, gali būti neskiriama arba sumažinama bauda, kuri joms būtų paskirta kitu atveju.

130 Pagal 2002 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 20 dalį „įmonėms, kurios neatitinka [atleidimo nuo baudų] sąlygų, gali būti sumažinta bauda, kuri kitaip joms būtų skirta“.

131 2002 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 21 dalyje nustatyta, jog tam, „kad įmonei būtų sumažinta bauda, ji privalo Komisijai pateikti įrodymus, kurie turėtų didelę papildomąją vertę Komisijos turimų įrodymų apie įtariamą pažeidimą atžvilgiu, ir nutraukti savo neteisėtą veiklą ne vėliau kaip įrodymų pateikimo metu“.

132 2002 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 23 dalies b punkto pirmoje įtraukoje numatyti trys baudos sumažinimo dydžiai. Pirmai įmonei, kuri atitinka minėto pranešimo 21 dalies sąlygas, bauda gali būti sumažinta 30–50 %, antrai įmonei bauda gali būti sumažinta 20–30 %, o paskesnėms įmonėms – iki 20 %.

133 2002 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 23 dalies b punkto antroje įtraukoje nurodyta, kad, „siekdama nustatyti sumažinimo dydį šiuose diapazonuose, Komisija atsižvelgia į laiką, kuomet buvo pateikti įrodymai, atitinkantys [minėto pranešimo] 21 dalies sąlygas, ir į jų papildomąją vertę“ ir kad „ji taip pat gali atsižvelgti į tai, ar įmonė, įteikusi paraišką, bendradarbiavo nuosekliai ir be išlygų“.

134 Remiantis teismų praktika, Komisija turi didelę diskreciją dėl baudų apskaičiavimo metodo ir šiuo klausimu gali atsižvelgti į daugelį veiksnių, tarp kurių yra atitinkamų įmonių bendradarbiavimas per šios institucijos atliekamą tyrimą. Tokioje situacijoje Komisija turi atlikti sudėtinį faktinių aplinkybių vertinimą, pavyzdžiui, susijusį su atitinkamu šių įmonių bendradarbiavimu (2007 m. gegužės 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *SGL Carbon prieš Komisiją*, C-328/05 P, Rink. p. I-3921, 81 punktas ir 63 punkte minėto Sprendimo *Gütermann ir Zwicky prieš Komisiją* 219 punktas).

135 Kalbant apie kartelio narių bendradarbiavimo vertinimą, galima ginčyti tik akivaizdžią Komisijos vertinimo klaidą, nes ji turi didelę diskreciją vertinti įmonės bendradarbiavimo kokybę ir naudingumą, ypač palyginti su kitų įmonių indėliu (134 punkte minėto Sprendimo *SGL Carbon prieš Komisiją* 88 punktas). Taip pat reikia priminti, kad nors Komisija privalo nurodyti priežastis, dėl kurių mano, kad įmonių vykdant pranešimą dėl bendradarbiavimo pateikti įrodymai pateisina skirtos baudos sumažinimą arba jo nepateisina, įmonės, ginčijančios Komisijos sprendimą šiuo klausimu, turi įrodyti, kad ši institucija, neturėdama šių įmonių savanoriškai pateiktos informacijos, nebūtų galėjusi įrodyti pažeidimo esmės ir priimti sprendimo dėl baudų skyrimo (100 punkte minėto Sprendimo *Erste Group Bank ir kt. prieš Komisiją* 297 punktas).

136 Be to, baudų sumažinimas dėl atliekant konkurencijos teisės pažeidimus dalyvaujančių įmonių bendradarbiavimo pagrįstas tuo, kad toks bendradarbiavimas palengvina Komisijos užduotį nustatyti pažeidimą ir tam tikrais atvejais jį nutraukti (101 punkte minėto Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją* 399 punktas ir 1998 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Finnboard prieš Komisiją*, T-338/94, Rink. p. II-1617, 363 punktas). Atsižvelgdama į priežastį, dėl kurios numatyta galimybė sumažinti baudą, Komisija negali nepaisyti pateiktos informacijos naudingumo, nes ji būtinai sudaro dalį jos jau turimų įrodymų (63 punkte minėto Sprendimo *Gütermann ir Zwicky prieš Komisiją* 220 punktas).

137 Iš teismo praktikos matyti, kad jei bendradarbiaudama įmonė tik patvirtina tam tikrą kitos bendradarbiaujančios įmonės pateiktą informaciją ir tai padaro ne taip aiškiai ir tiksliai, šios įmonės bendradarbiavimas, nors tam tikru požiūriu Komisijai ir naudingas, negali būti vertinamas kaip prilygintinas pirmosios įmonės, kurį pateikė šią informaciją, bendradarbiavimui. Pareiškimas, kuris tik tam tikra dalimi patvirtina Komisijos jau turimą pareiškimą, iš esmės itin nepalengvina Komisijos užduoties ir atitinkamai negali būti pakankamas pagrindas pateisinti baudos sumažinimą dėl bendradarbiavimo (šiuo klausimu žr. 2004 m. liepos 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Mannesmannröhren-Werke prieš Komisiją*, T-44/00, Rink. p. II-2223, 301 punktą; 51 punkte minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Danone* 455 punktą ir 63 punkte minėto Sprendimo *Gütermann ir Zwicky prieš Komisiją* 222 punktą).

138 Galiausiai įmonės bendradarbiavimas vykdant tyrimą nesuteikia jokios teisės sumažinti baudą, kai šis bendradarbiavimas neviršijo to, ką įmonė privalo daryti pagal Reglamento Nr. 1/2003 18 straipsnį (1992 m. gegužės 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Solvay prieš Komisiją*, T-12/89, Rink. p. II-907, 341 ir 342 punktai ir 51 punkte minėto Sprendimo *Danone* 451 punktas).

139 Nagrinėjamu atveju pirmiausia reikia pažymėti, jog neginčijama, kad, viena vertus, ieškovė buvo antroji įmonė (po EKA) pateikusi paraišką pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo. Kita vertus, kaip ginčijamo sprendimo 565 konstatuojamojoje dalyje nurodė Komisija ir ieškovė to neginčijo, tik 2004 m. spalio 18 d. atsakymo į 2004 m. rugsėjo 10 d. Komisijos prašymą pateikti informaciją (toliau – ieškovės atsakymas) 3 punkte pateiktos informacijos ieškovė neprivalėjo nurodyti atsakydama į Komisijos jai išsiųstą prašymą pateikti informaciją pagal Reglamento Nr. 1/2003 18 straipsnį. Ieškovės atsakymo 3 punkte pateikta informacija dėl 2004 m. rugsėjo 24 d. pokalbio su savo darbuotoju L, tiesiogiai susijusi su nagrinėjamo pažeidimo faktinėmis aplinkybėmis.

140 Taigi, atsižvelgiant į tik į ieškovės atsakymo 3 punkte pateiktą informaciją, reikia išnagrinėti keturis jos nurodytus kaltinimus, kuriais ji siekia įrodyti, jog Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą nuspręsdama, kad jos pateikta informacija neturėjo didelės papildomosios vertės ir todėl nereikėjo jai skirtos baudos sumažinti 30–50 %.

141 Pirma, ieškovės kaltinimą, kad Komisija turėjo ginčijamame sprendime sumažinti baudą, kaip ji tai padarė Sprendime *Vandenilio peroksidas*, nepaisydama to, kad pateikta informacija apie tame sprendime nagrinėtą kartelį buvo labai ribota, reikia atmesti kaip nepagrįstą. Iš tikrųjų, be to, kad nagrinėti, ar dėl įmonės bendradarbiavimo jai turi būti sumažinta bauda, Komisija turi atsižvelgdama ne į ankstesnius savo sprendimus, o į 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo, ieškovės argumentas, atsižvelgiant į Komisijos turėtus įrodymus pateikiant paraišką pagal minėta pranešimą,

neleidžia pripažinti, kad jos pateikta informacija turi didelę papildomąją vertė šios bylos aplinkybėmis.

142 Antra, dėl ieškovės kaltinimo, kad ji buvo pirmoji, patvirtinusi EKA žodžiu pateiktoje paraiškoje atleisti nuo baudos nurodytą informaciją, reikia išnagrinėti penkis informacijos elementus, kurie, kaip ji tvirtina, turėjo didelę papildomąją vertę Komisijai.

143 Visų pirma dėl to, kad ieškovė informavo Komisiją, jog „pasidalijimo klientais ir apimtimis sistema tarp tam tikrų natrio chlorato gamintojų [buvo] nustatyta 1993 m. pabaigoje“, Komisija ginčijamo sprendimo 569 konstatuojamojoje dalyje nurodo, kad „[ieškovė] iš esmės patvirtino sistemos buvimą, tačiau nepateikė jokių to laikotarpio rašytinių įrodymų, kurie būtų padidinę Komisijos galimybes nustatyti nagrinėjamas faktines aplinkybes“. Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos nepripažindama, kad ši informacija turėjo didelę papildomąją vertę. Iš tikrųjų, be to, kad iš EKA žodžiu pateiktos paraiškos atleisti nuo baudos matyti, jog ji jau buvo informavusi Komisiją apie tokią sistemą, ieškovė nei patvirtino šios informacijos dokumentais, nei pateikė papildomos informacijos apie datas, vietas, šio apimčių ir klientų paskirstymo būdus ir sumas. Todėl, remiantis šio sprendimo 137 punkte nurodyta teismų praktika, paprasčiausiais ieškovės žodinis patvirtinimas, kad buvo apimčių ir klientų pasidalijimo sistema, negali būti vertinamas kaip turintis didelę papildomąją vertę.

144 Dėl ieškovės pateiktos informacijos, kad egzistavo nukentėjusių gamintojų kompensavimo sistema, leidžianti jiems padidinti gamybos apimtį paskesniais metais, reikia priminti, kad, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 143 punkte, Komisija ginčijamo sprendimo 569 konstatuojamojoje dalyje pažymėjo, kad „apie natrio chlorato rinkos

pasidalijimo sistemą jau buvo gavusi informacijos iš EKA žodinės paraiškos“ ir kad „[ieškovė] iš esmės patvirtino sistemos buvimą, tačiau nepateikė jokių to laikotarpio rašytinių įrodymų, kurie būtų padidinę Komisijos galimybes nustatyti nagrinėjamas faktines aplinkybes“. Šiuo klausimu reikia konstatuoti, jog Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos nepripažindama, kad ši informacija turėjo didelę papildomąją vertę. Iš tikrųjų, be to, kad iš EKA žodžiu pateiktos paraiškos atleisti nuo baudos matyti, jog ji jau buvo informavusi Komisiją apie kompensavimo sistemos taikymą tam tikrose valstybėse narėse, ieškovė nei patvirtino šios informacijos dokumentais, nei pateikė papildomos informacijos savo žodiniame pareiškime apie datas, vietas, sistemos veikimo būdus.

145 Dėl aplinkybės, kad ieškovė informavo Komisiją, jog trys kainų padidinimo atvejai buvo sėkmingi, Komisija ginčijamo sprendimo 572 konstatuojamojoje dalyje nurodė, kad „dėl kainų padidinimo 1993 m., 1994 m. ir 1995 m. [L.] iš esmės patvirtino EKA jau pateiktą informaciją, savo noru nepateikdamas jokios papildomos informacijos apie aptariamą elgesį“. Šiuo klausimu reikia konstatuoti, jog Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos nepripažindama, kad ši informacija turėjo didelę papildomąją vertę. Iš tikrųjų, be to, kad iš EKA žodžiu pateiktos paraiškos atleisti nuo baudos matyti, jog ji jau buvo pateikusi Komisijai detalią informaciją apie šių kainų kėlimo periodiškumą, dydį ir mechanizmą, ieškovė, grįsdama savo tvirtinimus, nepateikė nei įrodymų, nei išsamesnės informacijos už tą, kurią jau turėjo Komisija, todėl ji itin nepadidino Komisijos galimybių įrodyti šias aplinkybes, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 137 punkte minėtą teismų praktiką.

146 Dėl „įvairios informacijos apie kartelio dalyvių konfliktą“ po kliento MODO sprendimo nebeteikti užsakymų ieškovei nuo 1998 m. vidurio ir dėl po to vykusių susitikimų 1999 m. ir 2000 m. pavasarį, apie kuriuos ieškovė pranešė Komisijai, reikia pažymėti, kad minėta institucija ginčijamo sprendimo 573 konstatuojamojoje dalyje, be kita ko, nurodė, kad „[L.] pareiškimai patvirtino EKA ir *Finnish Chemicals* pareiškimuose

pateiktą esminę informaciją“, tačiau <...> nesuteikė naujos informacijos ar papildomų įrodymų, kurie būtų labai padidinę Komisijos galimybes įrodyti nagrinėjamas faktines aplinkybes. Šiuo klausimu reikia konstatuoti, jog Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos nepripažindama, kad ši informacija turėjo didelę papildomąją vertę. Iš tikrųjų, be to, kad EKA žodžiu pateiktoje paraiškoje atleisti ją nuo baudos informavo Komisiją apie konfliktą tarp kartelio narių dėl kliento MODO, reikia pažymėti, kad ieškovė, grįsdama savo pareiškimus, nepateikė nei jokių įrodymų, nei papildomos informacijos, leidžiančios Komisijai įrodyti pažeidimo faktines aplinkybes, kurias ji turėjo nustatyti remdamasi *Finnish Chemicals* pateiktais dokumentais, kaip tai aiškiai matyti iš ginčijamo sprendimo 215 ir 216 konstatuojamųjų dalių.

147 Dėl ieškovės informacijos, kad kartelis iširo 2000 m. viduryje, patvirtinus konkurencijos normų laikymosi programas, Komisija ginčijamo sprendimo 575 konstatuojamojoje dalyje nurodė, kad „[L.] tik patvirtino EKA pareiškimą, susijusį su konkurencijos normų laikymosi programų patvirtinimo poveikiu, tačiau nepateikė jokių papildomų įrodymų šiuo klausimu“. Šiuo klausimu reikia konstatuoti, jog Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos nepripažindama, kad ši informacija turėjo didelę papildomąją vertę. Iš tikrųjų, be to, kad ši informacija nėra tiksli, kalbant apie konkrečią Komisijos pasirinktą pažeidimo nutraukimo datą, t. y. 2000 m. vasario 9 d. [žr. ginčijamo sprendimo 1 straipsnio e punktą], paprasčiausiais ieškovės žodinis šios informacijos, kurią Komisija jau turėjo, patvirtinimas iš esmės nepalengvino Komisijos užduoties, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 137 punkte minėtą teismų praktiką.

148 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad reikia atmesti ieškovės kaltinimą, jog jos Komisijai pateikta informacija, kuria patvirtinta šios institucijos jau turėta informacija, turėjo didelę papildomąją vertę.

149 Trečia, dėl ieškovės tvirtinimo, kad tam tikra jos Komisijai pateikta informacija buvo nauja, kurios ši institucija neturėjo ir kuri labai padidino galimybes nustatyti nagrinėjamas aplinkybes, reikia išnagrinėti du pareiškimus, kuriuos ieškovė nurodo grįsdama šį kaltinimą.

150 Pirmiausia dėl aplinkybės, kad ieškovė pranešė Komisijai apie sąrašą, kurio ji neišsaugojo, nurodantį kartelio dalyvių pardavimo apimtis kiekvienam bendram klientui, reikia konstatuoti, kad Komisija nesumažindama baudos šiuo pagrindu nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos. Kadangi, kaip ginčijamo sprendimo 76 konstatuojamojoje dalyje nurodė Komisija, ieškovė jai nepateikė minėto sąrašo, ši informacija neleido Komisijai nustatyti nagrinėjamą pažeidimą sudarančių aplinkybių.

151 Dėl aplinkybės, kad ieškovė buvo pirmoji įmonė, nurodžiusi klientus žemyninėje Europoje, dėl kurių buvo dalijamasi apimtimis, ir tai leido Komisijai įvertinti kartelio geografinę apimtį ir galėjo būti prašymų pateikti informaciją pagrindas, reikia konstatuoti, kad nors Komisija konkrečiai dėl šio argumento nieko nenurodė, tačiau ginčijamo sprendimo 576 konstatuojamojoje dalyje pažymėjo, kad „[ieškovės] pateiktos informacijos kokybė ir kiekybė vertintina kaip labai ribota“ ir kad „nors [ieškovė] labai bendrai galėjo patvirtinti tam tikrus kartelio veikimo aspektus, ji to nepadarė taip, kad labai padidintų Komisijos galimybes įrodyti pažeidimą“. Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos. Iš tikrųjų, nors kartelyje dalyvavusių įmonių pavadinimų sąrašas papildė EKA Komisijai pateiktą sąrašą, vis dėlto, nepateikus detalių apie minėtų įmonių apimčių pasidalijimo sistemos veikimą, datas ir skaičius, tokia informacija neturėjo didelės papildomosios vertės. Ieškovės per posėdį nurodytas argumentas, kad Komisija galėjo papildyti savo

turimą informaciją išsiųsdama kartelyje dalyvavusioms įmonėms prašymus patekti informaciją, negali paneigti minėtos išvados. Kadangi pati ieškovė nepateikė detalios informacijos, kurią ji turėjo žinoti, nes dalyvavo minėtoje pasidalijimo sistemoje, aplinkybė, kad Komisija tikriausiai būtų galėjusi patvirtinti ar papildyti turimą informaciją pasinaudodama savo galiomis atliekant tyrimą, nekeičia išvados, kad ieškovės pateikta informacija itin nepalengvino Komisijos užduoties nustatyti nagrinėjamo pažeidimo faktines aplinkybes.

152 Todėl reikia atmesti kaip nepagrįstą trečiąjį ieškovės kaltinimą, kad jos Komisijai pateikta informacija, kurios tikriausiai neturėjo ši institucija, turėjo didelę papildomąją vertę.

153 Ketvirta, dėl ieškovės kaltinimo, kad pats ginčijamo sprendimo tekstas rodo, jog Komisija, konstatuodama pažeidimą ir patvirtindama iš kitų šaltinių gautą informaciją, rėmėsi tam tikra ieškovės pateikta informacija, reikia išnagrinėti, ar iš ginčijamo sprendimo konstatuojamųjų dalių, į kurias daro nuorodą ieškovė ir kurios nurodytos šio sprendimo 126 punkte, galima daryti išvadą, kad ji iš tikrųjų padidino Komisijos galimybes nustatyti nagrinėjamą pažeidimą sudarančias faktines aplinkybes.

154 Pirmiausia, kalbant apie ginčijamo sprendimo 76 konstatuojamąją dalį ir su ja susijusią 116 išnašą, pažymėtina, kad Komisija jose aprašo bendrą kartelio veikimą, pagrįstą „dažnais dvišaliais ar daugiašaliais susitikimais ir telefoniniais pokalbiais, nesilaikant iš anksto nustatytos tvarkos“. Taip pat Komisija jose priduria, kad, „kaip nurodo [ieškovė], bendrų klientų sąrašas ir visų natrio chlorato gamintojų kartelio

narių leidžiamos pardavimo šiems klientams apimtys buvo nustatytos kartelio veikimo pradžioje“, tačiau „ieškovė nepateikė Komisijai minėto sąrašo“. Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad dėl tų pačių priežasčių kaip nurodytosios šio sprendimo 144 ir 150 punktuose ši informacija, dėl kurios, kaip aiškiai konstatavo Komisija, ieškovė nepateikė jokių apčiuopiamų įrodymų, neturėjo didelės papildomosios vertės. Taigi Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos atsisakydama suteikti šiai informacijai tokią vertę.

155 Kalbėdama apie ginčijamo sprendimo 118 išnašą Komisija nurodo, kad ieškovė „patvirtino [EKA žodinius pareiškimus dėl] rinkos pasidalijimo mechanizmo ir EKA aprašytos kompensavimo sistemos“. Šiuo klausimu reikia priminti, kad nors ieškovė patvirtino tokį antikonkurencinį elgesį, tik šios informacijos nepakako, kad Komisija įrodytų pažeidimą sudarančias faktines aplinkybes. Todėl dėl tų pačių priežasčių kaip nurodytosios šio sprendimo 144 punkte negalima konstatuoti, kad tik ši informacija, kurią Komisija jau turėjo, suteikė jai didelę papildomąją vertę.

156 Ginčijamo sprendimo 98 konstatuojamojoje dalyje ir su ja susijusioje 142 išnašoje Komisija nurodo, kad „EKA taip pat informavo, kad apie 1995 m. kartu su *Finnish Chemicals* ir [ieškove] buvo nuspręsta „smarkiai padidinti kainas, taikytas“ Portugalijoje dėl eskudo devalvacijos“, kad „EKA pateikti įrodymai rodo, jog 1995 m. įmonė Portugalijos klientams taikytas kainas padidino 31 ir 44 %, palyginti su 1993 m. taikytomis kainomis“, ir kad „[ieškovė] taip pat sėkmingai padidino kainas 1995 m.“. Taigi iš ginčijamo sprendimo teksto matyti, kad šis kainų padidinimas 1995 m. buvo nustatytas remiantis žodine informacija ir EKA pateiktais dokumentais, ir ieškovė to neginčija. Todėl ieškovės žodžiu pateikta informacija, nors ir patvirtino EKA pateiktą informaciją,

negali būti laikoma turinčia didelę papildomąją vertę šio sprendimo 137 punkte nurodytos teismų praktikos prasme, nes šią informaciją jau buvo pateikusi EKA, o ieškovė nenurodė jokių papildomų detalių dėl minėto kainų didinimo.

157 Ginčijamo sprendimo 207 konstatuojamojoje dalyje ir su ja susijusioje 259 išnašoje Komisija nurodė, kad „reikia pažymėti, jog, *Finnish Chemicals* ir [ieškovei] diskutuojant dėl [kliento] MODO, [L.] paskambino [B.] (*Quadrimex*, *Finnish Chemicals* importuotojo Prancūzijoje, atstovas) dėl [ieškovės] prarastos apimties“ ir „per šiuos 1998 m. spalio 2 ir 5 d. pokalbius telefonu [L.] skundėsi skandinavišku agresyvumu ir pareikalavo kompensuoti [ieškovei] prarastą apimtį“. Šiuo klausimu iš ginčijamo sprendimo 257 išnašoje nurodytų dokumentų ir minėto sprendimo 4.3.1.20 punkto „1998 m. – konfliktas dėl kliento MODO“ matyti, kad, norėdama tiksliai nustatyti kontaktų tarp konkurentų dėl kliento MODO aprūpinimo pobūdį, šių kontaktų datas ir pasidalytas apimtis, Komisija rėmėsi tik tikslia *Finnish Chemicals* pateikta informacija. Todėl Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos atsisakydama suteikti ieškovės pateiktai informacijai didelę papildomąją vertę šiuo klausimu.

158 Ginčijamo sprendimo 254 konstatuojamojoje dalyje ir su ja susijusioje 305 išnašoje Komisija pažymėjo, kad ieškovė nurodė, jog „[L.] mano atsimenantis *Finnish Chemicals* ir [ieškovės] susitikimą, siekiant išsiaiškinti, kodėl nebuvo laikomasi MODO taikomų pasidalijimo taisyklių“, ir kad „per šį susitikimą, kuris, [L.] nuomone, vyko per pirmąjį 1999 m. trimestrą Suomijoje, *Finnish Chemicals* pranešė tapusi išimtine [MODO] tiekėja po to, kai jos patronuojančioji bendrovė sudarė sutartį su MODO,

kuria nutraukiami visi susitarimai dėl šio kliento tarp EKA, *Finnish Chemicals* ir [ieškovės]“. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad ginčijamo sprendimo 255 konstatuojamojoje dalyje Komisija pridūrė, jog „kadangi sutartis tarp MODO ir *Finnish Chemicals* buvo sudaryta tik 1999 m. rugsėjo mėn., Komisija mano, kad [L.] supainiojo datas ir vietas ir iš tikrųjų jis turėjo omenyje 1999 m. lapkričio 9 d. susitikimą Kopenhagoje“. Taigi, kadangi ieškovės žodžiu pateikta informacija, kaip ji pati mano, neužtikrinta („[L.] mano atsimenantis“) ir netiksli, reikia konstatuoti, kad bet kuriuo atveju Komisija jos iš tiesų nenaudojo nustatydama pažeidimo faktines aplinkybes ir ginčijamo sprendimo 255 konstatuojamojoje dalyje aiškiai nurodė, kad ši informacija yra klaidinga, o ieškovė to neginčija. Todėl Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos konstatuodama, kad ši nepagrįsta informacija neturėjo didelės papildomosios vertės.

159 Kalbant apie ginčijamo sprendimo 325 išnašą, reikia pažymėti, kad ji susijusi su minėto sprendimo 273 konstatuojamąja dalimi, kurioje Komisija, be kita ko, nurodo, jog ieškovė „informavo apie EKA, *Finnish Chemicals* ir [jos pačios] susitikimą „2000 m. pavasarį“; reikia manyti, kad tai buvo 2000 m. vasario 9 d. susitikimas, aprašytas [ginčijamo sprendimo] 283 konstatuojamojoje dalyje“. Šioje konstatuojamojoje dalyje Komisija nurodė, kad per 2000 m. vasario 9 d. susitikimą EKA „nurodė atsisakanti dalyvauti bet kokiose naujose diskusijose su konkurentais“. Ginčijamo sprendimo 284 konstatuojamojoje dalyje ir su ja susijusioje 337 išnašoje Komisija pažymėjo, kad „Bendrijos natrio chlorato rinkoje 1999 m. įvykę pokyčiai (konkrečiai susiję su tiekimo sutarties tarp *Finnish Chemicals* ir MODO sudarymu) lėmė santykių tarp natrio chlorato gamintojų nutraukimą, ir nors keletas telefoninių pokalbių ir susitikimų įvyko 2000 m. sausio ir vasario mėn. <...>, įprastas bendradarbiavimas, pagrįstas iš esmės pastangomis pasidalyti pardavimo apimtis, nebuvo atkurtas“. Ginčijamo sprendimo 337 išnašoje Komisija patikslina, kad „EKA ir [ieškovė] nurodo jų konkurencijos normų laikymosi vidaus programas, patvirtintas 1999 m ir 2000 m.“, o „*Finnish Chemicals* nurodo, kad kontaktai tarp konkurentų tapo reti sudarius sutartį su [klientu] MODO“. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia pažymėti, kad Komisija nepadarė akivaizdžios

vertinimo klaidos nuspręsdama, kad ieškovės pateikta informacija neturėjo didelės papildomosios vertės. Iš tikrųjų, be to, kad ieškovės pateikta informacija, jog kartelis iširo pradėjus vykdyti konkurencijos normų laikymosi programas, nėra tiksli kalbant apie konkrečią Komisijos nustatytą pažeidimo pabaigos datą, būtent remdamasi EKA pateikta informacija, Komisija galėjo nustatyti, jog pažeidimas baigėsi kartu su 2000 m. vasario 9 d. įvykusiu profesinės asociacijos CEFIC susitikimu, kaip tai matyti iš ginčijamo sprendimo 290 konstatuojamosios dalies.

160 Todėl reikia atmesti kaip nepagrįstą ketvirtąjį ieškovės kaltinimą, kad iš paties ginčijamo sprendimo teksto matyti, jog ji pateikė didelę papildomąją vertę turinčią informaciją, ir visą trečiąjį ieškinio pagrindą.

c) Dėl ketvirtojo ieškinio pagrindo, susijusio su baudos ieškovei nesumažinimu kitais pagrindais nei numatyti 2002 m. pranešime dėl bendradarbiavimo

161 Ieškovė iš esmės tvirtina, kad Komisija padarė teisės ir fakto klaidų nesumažindama jai skirtinos baudos kitais pagrindais nei numatyti 2002 m. pranešime dėl bendradarbiavimo. Teismas mano, kad reikia išnagrinėti tris šios ieškinio pagrindo dalis kiek kita tvarka, nei jas nurodo ieškovė.

Dėl antros dalies, susijusios su teisės ir fakto klaidomis, kurias Komisija padarė nuspręsdama, kad baudos sumažinimas ieškovei, remiantis gairėse numatytomis lengvinančiosiomis aplinkybėmis, nepateisinamas bendradarbiavimu

— Šalių argumentai

162 Ieškovė tvirtina, kad Komisija padarė teisės ir fakto klaidų, nes nesumažino ieškovei skirtinos baudos dėl lengvinančiųjų aplinkybių, nors gairių 29 punkto ketvirtoje įtraukoje toks sumažinimas numatytas. Ieškovė nurodo, kad minėtame punkte, kurio Komisija negalėjo aiškinti siaurai, apribodama jo taikymo sritį tik ypatingoms aplinkybėms, numatyta, jog įmonei, kuri nepakankamai bendradarbiavo pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo, bauda gali būti sumažinta, jei ji veiksmingai bendradarbiavo ir šis bendradarbiavimas buvo platesnis, nei reikalauja jos teisiniai įsipareigojimai bendradarbiauti.

163 Pirma, ieškovė nurodo, kad 2005 m. spalio 20 d. Komisijos sprendimo dėl procedūros pagal [EB] 81 straipsnį (Byla COMP/C.38.281/B.2 – Žaliavinis tabakas – Italija) 385–398 konstatuojamosiose dalyse Komisija 50 % sumažindama baudą įmonei, kuriai buvo panaikintas sąlyginis atleidimas nuo baudos pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo, taikė gairių 29 punkto ketvirtą įtrauką. Atsižvelgiant būtent į šį bei kitus Komisijos sprendimus, nesuprantama, kaip ieškovei, kuri neginčijo faktinių aplinkybių ir bendradarbiavo vykstant procedūrai, nebuvo sumažinta bauda dėl lengvinančiųjų aplinkybių.

164 Antra, ieškovė tvirtina, kad ji veiksmingai bendradarbiavo su Komisija. Ji ne tik nuo tyrimo pradžios pripažino savo dalyvavimą darant pažeidimą, kaip tai matyti iš aplinkybės, kad ji buvo antroji įmonė, bendradarbiavusi su Komisija, tačiau ji taip pat pateikė daug detalios informacijos, leidžiančios tiksliai nustatyti kartelio pobūdį ir trukmę, jo narius ir veikimo būdą, kaip tai matyti iš informacijos, jos pateiktos 2004 m. spalio 18 d. atsakyme į Komisijos prašymą pateikti informaciją.

165 Taip pat ieškovės bendradarbiavimas buvo gerokai platesnis, nei reikalauja jos teisiniai įsipareigojimai bendradarbiauti. Iš tikrųjų nuo pat jos paraiškos pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo ieškovė glaudžiai ir nuolat bendradarbiavo su Komisija, kaip tai matyti iš jos atsakymų į 2007 m. vasario 16 d. Komisijos prašymą pateikti informaciją.

166 Komisija ginčija ieškovės argumentus.

— Bendrojo Teismo vertinimas

167 Ieškovė ir esmės tvirtina, kad, atsižvelgiant į jos bendradarbiavimą su Komisija per visą administracinę procedūrą, minėta institucija padarė teisės ir fakto klaidų nesumažindama jai baudos pagal gairių 29 punkto ketvirtą įtrauką.

168 Pirmiausia reikia pažymėti, kad gairių 29 punkto ketvirtoje įtraukoje Komisija įsipareigojo, vertindama lengvinančiąsias aplinkybes, į kurias ji turi atsižvelgti nustatydama baudas, sumažinti baudą, „kai įmonė veiksmingai bendradarbiauja su Komisija kitose nei pranešimo [dėl bendradarbiavimo] taikymo srityse ir plačiau, nei reikalauja jos teisiniai įsipareigojimai bendradarbiauti“.

169 Vis dėlto gairių 29 punkto ketvirtos įtraukos taikymas negali panaikinti 2002 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo veiksmingumo. Reikia konstatuoti, kad 2002 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 1 dalyje numatyta, jog minėtu pranešimu „nustatomas pagrindas, pagal kurį įmonėms, dalyvaujančioms arba dalyvavusioms Bendrijai poveikį darančiuose slaptuose karteliuose, atlyginama už bendradarbiavimą Komisijai atliekant tyrimą“. Iš šio pranešimo teksto ir struktūros matyti, kad iš principo įmonėms bauda dėl bendradarbiavimo gali būti sumažinta tik jei jos atitinka griežtus šiame pranešime nustatytus reikalavimus.

170 Todėl, kad būtų apsaugotas 2002 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo veiksmingumas, Komisija pagal gairių 29 punkto ketvirtą įtrauką baudas įmonėms gali sumažinti tik išimtiniais atvejais. Taip yra tuomet, kai įmonės bendradarbiavimas, platesnis, nei reikalauja jos teisiniai įsipareigojimai bendradarbiauti, tačiau neleidžiantis baudos sumažinti pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo, yra objektyviai naudingas Komisijai. Toks naudingumas konstatuotinas, kai Komisija savo galutiniame sprendime remiasi įmonės bendradarbiaujant pateiktais įrodymais, be kurių ji nebūtų galėjusi visiškai ar iš dalies nubausti už nagrinėjamą pažeidimą.

171 Šioje byloje reikia pažymėti, kad ieškovė nepateikia jokių argumentų ar įrodymų, kurie patvirtintų, jog be jos bendradarbiavimo Komisija nebūtų galėjusi iš dalies ar visiškai nubausti už ginčijamame sprendime nustatytą pažeidimą. Bet kuriuo atveju iš ginčijamo sprendimo matyti, kad dėl ieškovės pateiktos informacijos netikslumo, klaidingumo ir nepagrįstumo (žr. šio sprendimo 141–159 punktus) ši informacija Komisijai nebuvo naudinga, nes nustatydama pažeidimą, ji rėmėsi anksčiau turėta informacija.

172 Todėl ieškovė neįrodė, kad Komisija padarė teisės ar akivaizdžią vertinimo klaidą nesumažindama jai baudos pagal gairių 29 punkto ketvirtą įtrauką.

173 Ieškovės šiuo klausimu pateikti argumentai nekeičia šios išvados.

174 Pirma, kalbant apie ieškovės tvirtinimą, kad jai bauda turėjo būti sumažinta, nes ji atsisakė pagrindinės teisės nekaltinti savęs, reikia atmesti šį argumentą kaip nepagrįstą. Nepaisant to, kad ieškovė galėjo laisvai bendradarbiauti su Komisija ar ginčyti savo dalyvavimą darant nagrinėjamą pažeidimą, Komisija būtų turėjusi sumažinti jai baudą pagal gairių 29 punkto ketvirtą įtrauką tik tuo atveju, jei nagrinėjamu atveju būtų įvykdytos šio sprendimo 170 punkte nurodytos sąlygos.

175 Antra, kalbant apie ieškovės tvirtinimą, kad Komisija kitose bylose sumažino įmonėms baudas pagal gairių 29 punkto ketvirtą įtrauką, šį argumentą reikia atmesti kaip nereikšmingą. Kadangi vertinant, ar Komisija būtų galėjusi visiškai ar iš dalies

nubausti už kartelį, jei įmonė nebūtų bendradarbiavusi, reikia atsižvelgti į konkrečias kiekvieno atvejo aplinkybes, šis argumentas neturi reikšmės šio sprendimo 172 punkte išdėstytai išvadai, jog ieškovė šioje byloje neįrodė, kad Komisija turėjo jai sumažinti baudą kitais pagrindais nei numatyti 2002 m. pranešime dėl bendradarbiavimo.

176 Todėl reikia atmesti ketvirtojo ieškinio pagrindo antrą dalį kaip iš dalies nepagrįstą ir iš dalies nereikšmingą.

Dėl pirmos dalies, susijusios su gero administravimo ir proporcingumo principų pažeidimu atsižvelgiant į tai, kad ieškovė neginčijo faktinių aplinkybių ir bendradarbiavo

— Šalių argumentai

177 Ieškovė tvirtina, kad Komisija pažeidė gero administravimo ir proporcingumo principus. Šiuo klausimu ji nurodo, jog atsižvelgiant į aplinkybę, kad ji nuo pat tyrimo pradžios pripažino dalyvavusi darant pažeidimą ir neginčijo faktinių aplinkybių po to, kai jai buvo atsiųstas pranešimas apie kaltinimus, jai skirtina bauda turėjo būti sumažinta kitais pagrindais nei nurodyti 2002 m. pranešime dėl bendradarbiavimo.

178 Pirma, ieškovė mano, kad faktinių aplinkybių neginčijimas pateisina baudos sumažinimą dėl trijų priežasčių. Visų pirma tai susiję su atitinkamos įmonės savo esminės teisės nekaltinti savęs ir ginčyti kitų įmonių, prašančių atleisti nuo baudos ar ją sumažinti, pareiškimus atsisakymu. Be to, tai platesnis bendradarbiavimas, nei reikalauja teisiniai įsipareigojimai bendradarbiauti su Komisija. Galiausiai ji gerokai palengvino Komisijos darbą.

179 Antra, ieškovė nurodo, kad faktinių aplinkybių neginčijimo nauda buvo pripažinta teismų praktikoje. 2007 m. rugsėjo 12 d. Sprendime *Prym ir Prym Consumer prieš Komisiją* (T-30/05, nepaskelbta Rinkinyje, 251 punktas) Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad baudos sumažinimas dėl faktinių aplinkybių neginčijimo ir bendradarbiavimo gali būti pateisinamas tik tuo atveju, jei įmonės elgesys leido Komisijai lengviau nustatyti pažeidimą. Per posėdį šiuo klausimu ji taip pat nurodė sprendimus *Hoechst prieš Komisiją* (minėtas 65 punkte, 95–97 punktai) ir *Gütermann ir Zwicky prieš Komisiją* (minėtas 63 punkte, 221 punktas). Įmonės faktinių aplinkybių pripažinimo svarba netiesiogiai taip pat išplaukia iš 100 punkte minėto Sprendimo *Tokai Carbon ir kt. prieš Komisiją* (112, 418 ir 457 punktai).

180 Trečia, ieškovė nurodo, kad faktinių aplinkybių neginčijimo reikšmę pripažino ir Komisija savo ankstesnėje praktikoje. Pažeidimo pripažinimo naudingumas buvo patvirtintas priimant Komisijos pranešimą dėl susitarimo procedūros tvarkos siekiant priimti sprendimus pagal Reglamento Nr. 1/2003 7 ir 23 straipsnius kartelių bylose (OL C 167, 2008, p. 1, 32 ir 33 punktai, toliau – pranešimas dėl susitarimo), kuriame numatytas įmonei skirtinos baudos sumažinimas 10 %, jei ji pripažįsta dalyvavusi kartelyje. Pranešime dėl susitarimo numatyta procedūra yra Komisijos praktikos sumažinti baudą 10 % pagal Komisijos pranešimo dėl baudų neskyrimo ar sumažinimo kartelių atvejais (OL C 207, 1996, p. 4, toliau – 1996 m. pranešimas dėl

bendradarbiavimo) D skyriaus 2 punktą, jei įmonė „neginčija faktinių aplinkybių, kuriomis Komisija grindžia savo kaltinimus“, tąsa. Be to, aplinkybė, kad 2002 m. pranešime dėl bendradarbiavimo, priešingai nei 1996 m. pranešime dėl bendradarbiavimo, tiesiogiai nenumatyta, kad bauda turi būti sumažinta, jei įmonė neginčija faktinių aplinkybių, neapriboja pagrindinių Bendrijos teisės principų, pavyzdžiui, proporcingumo ir gero administravimo principų, apimties.

181 Ketvirta, ieškovė nurodo, kad pagal Vokietijos, Prancūzijos ir Jungtinės Karalystės teisės aktus bauda gali būti sumažinta įmonei, kuri neginčija faktinių aplinkybių arba jas pripažįsta.

182 Komisija ginčija ieškovės argumentus.

— Bendrojo Teismo vertinimas

183 Pirma, dėl ieškovės kaltinimo, kad Komisija pažeidė gero administravimo principą nesumažindama jai baudos kitais pagrindais nei numatyti 2002 m. pranešime dėl bendradarbiavimo, reikia priminti, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 111 punkte nurodytos teismų praktikos, pagal gero administravimo principą kompetentinga institucija privalo atidžiai ir nešališkai išnagrinėti visus reikšmingus konkrečios bylos aspektus.

184 Šiuo atveju iš ginčijamo sprendimo 544 konstatuojamosios dalies matyti, kad Komisija nusprendė, jog, „atsižvelgdama į visus nagrinėjamus faktus, jokia ypatinga, tik šiai bylai būdinga aplinkybe negalėjo pateisinti [ieškovės] baudos sumažinimo dėl veiksmingo bendradarbiavimo, remdamasi kitais pagrindais nei nurodyti 2002 m. pranešime [dėl bendradarbiavimo]“. Minėtoje konstatuojamojoje dalyje Komisija taip pat nurodė, kad, „priešingai nei 1996 m. pranešime [dėl bendradarbiavimo], 2002 m. pranešime [dėl bendradarbiavimo] nenumatytas baudos sumažinimas dėl faktinių aplinkybių neginčijimo, ir šioje byloje Komisija tikrai neleido suprasti galinti sumažinti baudą „ne pagal“ [2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo]“.

185 Todėl reikia konstatuoti, kad ieškovė, nepateikusi jokio argumento ar įrodymo, rodančio, jog Komisija kruopščiai ir nešališkai neišnagrinėjo jos bendradarbiavimo per administracinę procedūrą, neįrodė, kad Komisija pažeidė gero administravimo principą.

186 Todėl reikia atmesti šį kaltinimą kaip nepagrįstą.

187 Antra, dėl ieškovės kaltinimo, kad Komisija pažeidė proporcingumo principą nesumažindama ieškovei baudos dėl to, jog ši neginčijo faktinių aplinkybių ir bendradarbiavo su Komisija per visą administracinę procedūrą, pirmiausia reikia priminti, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 63 punkte nurodytos teismų praktikos, proporcingumo principas reiškia, kad Komisija privalo nustatyti baudą, proporcingą veiksniams, į kuriuos buvo atsižvelgta vertinant pažeidimo sunkumą, ir šiuo atžvilgiu tuos veiksnius taikyti nuosekliai bei objektyviai pateisindama.

188 Nagrinėjamu atveju reikia pažymėti, jog ieškovė neįrodė, kad Komisija, nepripažindama, jog faktinių aplinkybių neginčijimas ir bendradarbiavimas per administracinę procedūrą suteikia jai teisę į baudos sumažinimą, peržengė savo diskrecijos ribas, kiek tai susiję su veiksniais, į kuriuos reikia atsižvelgti nustatant baudą.

189 Kalbant apie ieškovės tvirtinimą, kad iš ankstesnės Komisijos praktikos matyti, jog ši institucija sumažindavo baudas įmonėms, kurios neginčijo faktinių aplinkybių ir bendradarbiavo su ja, šį argumentą reikia atmesti kaip nereikšmingą. Nors 1996 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo, kurį Komisija taikė priimdama ankstesnius sprendimus dėl kartelių, į kuriuos ieškovė daro nuorodą, D skyriaus 2 punkte numatytas baudos sumažinimas 10–50 %, jei, gavusi pranešimą apie kaltinimus, įmonė „neginčija faktinių aplinkybių, kuriomis Komisija grindžia savo kaltinimus“, reikia konstatuoti, kad minėtas pranešimas, kuris buvo pakeistas 2002 m. pranešimu dėl bendradarbiavimo, netaikomas šios bylos aplinkybėms. Priešingai, nei tvirtina ieškovė ir kaip teisingai pažymi Komisija, 1996 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo pakeisdama 2002 m. pranešimu dėl bendradarbiavimo, kuris nenumato baudos sumažinimo vien dėl faktinių aplinkybių neginčijimo, Komisija akivaizdžiai panaikino galimybę sumažinti baudą šiuo pagrindu pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo arba gairių 29 punkto ketvirtą įtrauką. Tik jei įmonė, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 131 punkte, pateikia didelę papildomąją vertę turinčių įrodymų minėto pranešimo 21 punkto prasme ar, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 170 punkte, informacijos, be kurios Komisija nebūtų galėjusi galutiniame sprendime visiškai ar iš dalies nubausti už nagrinėjamą pažeidimą, ši institucija privalo tokiai įmonei sumažinti baudą.

190 Antra, reikia atmesti kaip nepagrįstą ieškovės argumentą, kad iš šio sprendimo 179 punkte minėtos teismo praktikos matyti, jog Komisija privalo sumažinti baudą

įmonei, kuri leido lengviau konstatuoti pažeidimą, pavyzdžiui, kai minėta įmonė aiškiai informuoja neginčijanti faktinių aplinkybių. Iš tikrųjų ši teismų praktika nepaneigia šio sprendimo 175 punkte pateiktos išvados, kad ieškovė neįrodė, jog be jos bendradarbiavimo Komisija nebūtų galėjusi visiškai ar iš dalies nustatyti nagrinėjamo pažeidimo. Ieškovės argumentai, pagal kuriuos baudos sumažinimas dėl faktinių aplinkybių neginčijimo dar yra pateisinamas tuo, kad jos bendradarbiavimas buvo platesnis, nei reikalauja teisiniai įsipareigojimai bendradarbiauti su Komisija, ir kad ji gerokai palengvino Komisijos darbą, turi būti atmesti kaip nepagrįsti, nes, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 170 punkte, baudos sumažinimas priklauso tik nuo įmonės bendradarbiavimo objektyvaus naudingumo Komisijai.

191 Trečia, ieškovės argumentas, kad Komisija pranešime dėl susitarimo aiškiai pripažino, jog už įmonės bendradarbiavimą turi būti atlyginta, turi būti atmestas kaip nereikšmingas. Kaip teisingai nurodo Komisija ir ieškovė to neginčija, minėtas pranešimas, priimtas praėjus beveik mėnesiui po ginčijamo sprendimo priėmimo, netaikomas šios bylos faktinėms aplinkybėms. Bet kuriuo atveju reikia pažymėti, kad pagal minėto pranešimo 5 punktą Komisija „išlaiko teisę savo nuožiūra nustatyti, kuriose bylose gali būti tinkama tirti šalių suinteresuotumą dalyvauti susitarimo diskusijose“, ir tik tada, kai šiose diskusijose dalyvaujančios įmonės atitinka minėto pranešimo sąlygas, joms bauda gali būti sumažinta 10 %. Todėl pagal minėtą pranešimą tik Komisija, o ne įmonės gali nuspręsti, ar, atsižvelgiant į konkretaus atvejo aplinkybes, šios procedūros taikymas gali sušvelninti bausmę už nagrinėjamą pažeidimą, ir tokiu atveju sumažinti sąlygas atitinkančiai įmonei baudą 10 %.

192 Ketvirta, ieškovės argumentą, kad pagal tam tikrų Europos Sąjungos valstybių narių nacionalinę konkurencijos teisę faktinių aplinkybių neginčijimas suteikia teisę

į baudos sumažinimą, reikia atmesti kaip nereikšmingą, nes minėtos normos, kurios neįpareigoja Komisijos, nėra tinkamas teisinis pagrindas nagrinėjant, ar Komisija pažeidė proporcingumo principą nesumažindama ieškovei baudos dėl jos bendradarbiavimo.

193 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ieškovės kaltinimą, kad Komisija pažeidė proporcingumo principą, reikia atmesti kaip iš dalies nereikšmingą ir iš dalies nepagrįstą, taigi reikia atmesti ir visą šio ieškinio pagrindo pirmą dalį.

Dėl trečios dalies, susijusios su tuo, kad Komisija pažeidė proporcingumo, gero administravimo ir vienodo požiūrio principus, nes *Aragonesas* ir ieškovė nepagrįstai buvo vertinamos vienodai

— Šalių argumentai

194 Ieškovė tvirtina, kad Komisija ginčijamame sprendime pažeidė proporcingumo, vienodo požiūrio ir gero administravimo principus, nes įmonė, kuri pripažįsta pažeidimą ir bendradarbiauja su Komisija, turi būti vertinama kitaip nei įmonė, kuri ginčija minėtą pažeidimą.

195 Šiuo klausimu ieškovė pažymi, kad, kaip ir *Aragonesas*, jai nebuvo sumažinta bauda, nors *Aragonesas* ginčijo faktines aplinkybes atsakyme į pranešimą apie kaltinimus nurodydama, kad ji nedalyvavo sudarant visą bendrąją rinką apimančius susitarimus,

kad Komisijos pateikti įrodymai yra nepakankami įrodyti pažeidimą, nes jie buvo pateikti kitoms įmonėms paduodant paraiškas pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo, ir kad nėra įrodymų, patvirtinančių, jog ji nuolat bendradarbiavo su kitais kartelio nariais.

— Bendrojo Teismo vertinimas

196 Pirmiausia dėl ieškovės kaltinimų, kad Komisija pažeidė gero administravimo ir proporcingumo principus nesumažindama jai baudos dėl bendradarbiavimo kitais pagrindais nei numatyti 2002 m. pranešime dėl bendradarbiavimo, reikia konstatuoti, kad nurodydama šią ketvirtojo ieškinio pagrindo dalį ji nepateikia jokių argumentų, grindžiančių šiuos kaltinimus, ir kad šie kaltinimai sutampa su pateikiant šio ieškinio pagrindo pirmą dalį nurodytais kaltinimais. Todėl reikia juos atmesti kaip nepagrįstus dėl tų pačių priežasčių, kaip nurodyta šio sprendimo 183–193 punktuose.

197 Antra, dėl ieškovės kaltinimo, kad Komisija pažeidė vienodo požiūrio principą, nes jos situacija skyrėsi nuo *Aragonesas*, ginčijusios faktines aplinkybes per visą administracinę procedūrą, situacijos, reikia priminti, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 108 punkte nurodytos teismų praktikos, minėtas principas reikalauja, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos – vienodai, jei toks vertinimas negali būti objektyviai pagrįstas.

198 Nagrinėjamu atveju, nors akivaizdu, kad *Aragonesas* ginčijo faktines aplinkybes per visą administracinę procedūrą (žr. ginčijamo sprendimo 341–346 konstatuojamąsias

dalis), o ieškovė jų neginčijo ir bendradarbiavo su Komisija (žr. ginčijamo sprendimo 340 konstatuojamąją dalį), vis dėlto šių dviejų įmonių situacija yra panaši, nes nė viena iš jų neatitinka 2002 m. pranešime dėl bendradarbiavimo ir gairių 29 punkto ketvirtoje įtraukoje numatytų sąlygų, pateisinančių joms skirtos baudos sumažinimą. Todėl Komisija teisingai šias įmones vertino vienodai.

199 Todėl reikia atmesti kaip nepagrįstą tiek ieškovės kaltinimą, kad Komisija pažeidė vienodo požiūrio principą, tiek ketvirtojo ieškinio pagrindo trečią dalį, o atsižvelgiant į tai – ir visą ketvirtąjį ieškinio pagrindą.

200 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pirmą ieškovės reikalavimą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

B — *Dėl papildomų reikalavimų pakeisti baudos dydį*

1. *Šalių argumentai*

201 Pateikdama savo antrą reikalavimą ir savo rašytiniuose pareiškimuose ieškovė Bendrojo Teismo prašo pakeisti jai skirtos baudos dydį. Šiuo klausimu ji norėtų, kad Bendrasis Teismas, pirma, sumažintų pagrindinės baudos padidinimo dėl pakartotinumo lygį nuo 90 % iki 50 % ir, antra, sumažintų jai baudą 30–50 % atsižvelgdamas į jos glaudų bendradarbiavimą per administracinę procedūrą ir į tai, kad ji neginčijo faktinių aplinkybių.

202 Komisija ginčija ieškovės reikalavimus.

2. *Bendrojo Teismo vertinimas*

203 Dėl Komisijos sprendimų konkurencijos srityje kontrolės, kurią vykdo Sąjungos teismas, reikia priminti, kad pagal teismų praktiką, be teisėtumo kontrolės, leidžiančios tik atmesti ieškinį dėl panaikinimo arba panaikinti ginčijamą aktą, įgyvendindamas jam pagal EB 229 straipsnį Reglamento Nr. 1/2003 31 straipsniu suteiktą neribotą kompetenciją, Pirmosios instancijos teismas, siekdamas, pavyzdžiui, pakeisti baudos dydį, net nepanaikinęs ginčijamo akto gali jį peržiūrėti, atsižvelgdamas į visas faktines aplinkybes (žr. 2009 m. rugsėjo 3 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prym ir Prym Consumer prieš Komisiją*, C-534/07 P, Rink. p. I-7415, 86 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

204 Pirma, dėl prašymo pakeisti ieškovei skirtos pagrindinės baudos 90 % padidinimą dėl pakartotinumo Bendrasis Teismas mano, kad, atsižvelgdamas konkrečiai į ieškovės didelį polinkį nesilaikyti konkurencijos normų ir įgyvendindamas savo neribotą kompetenciją, jis negali pakeisti šio padidinimo.

205 Antra, dėl prašymo pakeisti ieškovei skirtą baudą, nes ji neginčijo faktinių aplinkybių ir bendradarbiavo per administracinę procedūrą, Bendrasis Teismas mano, kad ne šis bendradarbiavimas leido Komisijai visiškai ar iš dalies nubausti už kartelį, todėl jis, įgyvendindamas savo neribotą kompetenciją, negali jai sumažinti baudos.

206 Todėl, nesant šioje byloje kitų pagrindų, kurie leistų pakeisti ieškovei skirtą baudą, antras ieškovės reikalavimas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

207 Todėl reikia atmesti visą ieškovės pateiktą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

208 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji turi padengti atsakovės išlaidas pagal šios pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (antroji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. Nurodyti*Arkema France* padengti bylinėjimosi išlaidas.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Paskelbta 2011 m. gegužės 17 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

Ginčo aplinkybės ..... II - 2299

Procesas ir šalių reikalavimai ..... II - 2308

Dėl teisės ..... II - 2310

A — Dėl reikalavimų panaikinti ginčijamą sprendimą ..... II - 2310

1. Dėl priimtinumo ..... II - 2310

a) Dėl pirmosios procesinės kliūties, susijusios su pirmojo ieškovės reikalavimo nepriimtinumu ..... II - 2311

b) Dėl antrosios procesinės kliūties, susijusios su ieškovės pirmojo ieškinio pagrindo nepriimtinumu ..... II - 2312

2. Dėl esmės ..... II - 2315

a) Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su teisės klaidomis padidinant ieškovei skirtiną pagrindinę baudą dėl pakartotinumo ..... II - 2315

Dėl pirmos dalies, susijusios su teisės į gynybą ir proporcingumo principo pažeidimu, nes ginčijamame sprendime vertinant pakartotinumą buvo atsižvelgta į Sprendimą *Peroksidai* ..... II - 2316

— Šalių argumentai ..... II - 2316

— Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 2317

Dėl antros dalies, susijusios su non bis in idem ir proporcingumo principų pažeidimu, nes Komisija vertindama pakartotinumą keturiuose kituose sprendimuose, kuriais buvo nubausta ieškovė, jau atsižvelgė į sprendimus *Peroksidai*, *Polipropilenas* ir *PVC* ..... II - 2323

— Šalių argumentai ..... II - 2323

— Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 2325

Dėl trečios dalies, susijusios su proporcingumo, vienodo požiūrio ir gero administravimo principų pažeidimu, kalbant apie ieškovei skirtos pagrindinės baudos padidinimą 90 % dėl pakartotinumo ..... II - 2328

— Šalių argumentai ..... II - 2328

— Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 2329

b) Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su ieškovės baudos nesumažinimu pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo ..... II - 2336

Šalių argumentai ..... II - 2336

Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 2340

c) Dėl ketvirtojo ieškinio pagrindo, susijusio su baudos ieškovei nesumažinimu kitais pagrindais nei numatyti 2002 m. pranešime dėl bendradarbiavimo ..... II - 2352

Dėl antros dalies, susijusios su teisės ir fakto klaidomis, kurias Komisija padarė nuspręsdama, kad baudos sumažinimas ieškovei, remiantis gairėse numatytomis lengvinančiosiomis aplinkybėmis, nepateisinamas bendradarbiavimu ..... II - 2353

— Šalių argumentai ..... II - 2353

— Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 2354

Dėl pirmos dalies, susijusios su gero administravimo ir proporcingumo principų pažeidimu atsižvelgiant į tai, kad ieškovė neginčijo faktinių aplinkybių ir bendradarbiavo ..... II - 2357

— Šalių argumentai ..... II - 2357

— Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 2359

Dėl trečios dalies, susijusios su tuo, kad Komisija pažeidė proporcingumo, gero administravimo ir vienodo požiūrio principus, nes Aragonesas ir ieškovė nepagrįstai buvo vertinamos vienodai ..... II - 2363

— Šalių argumentai ..... II - 2363

— Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 2364

B — Dėl papildomų reikalavimų pakeisti baudos dydį ..... II - 2365

1. Šalių argumentai ..... II - 2365

2. Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 2366

Dėl bylinėjimosi išlaidų ..... II - 2367